

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANČÍ

Posouzení finanční výkonnosti vybraného podniku pomocí metod finanční analýzy

Assessment of the Financial Position of the Selected Company
by the Financial Analysis Methods

Student: Beata Dudysová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Karolina Lisztwanová, Ph.D.

Ostrava 2016

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra financí

Zadání bakalářské práce

Student:

Beata Dudysová

Studijní program:

B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor:

6202R010 Finance

Téma:

Posouzení finanční výkonnosti vybraného podniku pomocí metod
finanční analýzy
Assessment of the Financial Position of the Selected Company by the
Financial Analysis Methods

Jazyk vypracování:

čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Teoretická východiska a principy finanční analýzy
 3. Charakteristika a popis podniku
 4. Aplikace vybraných metod finanční analýzy a zhodnocení zjištěných výsledků
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita*. 3. upr. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
- KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.
- RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 10. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. 247 s. ISBN 978-80-7293-538-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Karolina Lisztwanová, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 06.05.2016

Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

Datum odevzdání: 6. května 2016

podpis

OBSAH

Obsah	3
1 Úvod.....	5
2 Teoretická východiska a principy finanční analýzy	6
2.1 Národní hospodářství z hlediska vlastnictví a financování	6
2.2 Neziskové organizace	6
2.2.1 Členění neziskových organizací	7
2.2.2 Obecně prospěšné společnosti	8
2.2.3 Účetnictví nevýdělečných organizací	9
2.2.4 Financování neziskových organizací	11
2.3 Finanční analýza	13
2.4 Metody finanční analýzy	13
2.4.1 Deterministické metody	14
2.4.2 Matematicko-statistické metody	15
2.5 Poměrové ukazatele	15
2.5.1 Ukazatele finanční stability	16
2.5.2 Ukazatele zadluženosti	17
2.5.3 Ukazatele rentability	19
2.5.4 Ukazatele aktivity	20
2.5.5 Ukazatele likvidity	21
2.6 Analýza pyramidových soustav ukazatelů a její metody.....	23
3 Charakteristika a popis podniku	26
3.1 Představení organizace a její prospěšné činnosti.....	26
3.2 Historie a současnost	27
3.3 Volba a hodnocení projektů.....	29
3.4 Zdroje financování a jejich zúčtování.....	29

4	Aplikace vybraných metod finanční analýzy a zhodnocení zjištěných výsledků	31
4.1	Použití metody horizontální analýzy	31
4.2	Zhodnocení pomocí vertikální analýzy	32
4.3	Aplikace poměrových ukazatelů.....	37
4.3.1	Analýza finanční stability	37
4.3.2	Analýza zadluženosti	38
4.3.3	Analýza rentability.....	39
4.3.4	Analýza aktivity	41
4.3.5	Analýza likvidity.....	43
4.4	Pyramidový rozklad finančních ukazatelů a analýzy odchylek.....	46
4.5	Závěrečné zhodnocení zjištěných výsledků.....	50
5	Závěr.....	51
	Seznam použité literatury	52
	Seznam zkratk.....	54
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 ÚVOD

Záměr této bakalářské práce je obecně definován jejím námětem, jenž naznačuje široký tematický rozsah a oblast zaměření v hodnocení finanční způsobilosti zvoleného ekonomického subjektu. Tato bakalářská práce odráží poznatky tříletého oborového studia vycházejícího ze studijního oboru, kdy znalosti finanční analýzy byly aplikovány na konkrétní veřejný subjekt hospodářské politiky.

Prvořadým cílem bakalářské práce je komplexně vyhodnotit finanční výkonnost organizace Člověk v tísni, o.p.s. a její vývoj během tří let prostřednictvím finanční analýzy; v neposlední řadě přiblížit problematiku neziskových organizací a jejich fungování, jež se nezaměřují na svůj prospěch, ale na potřeby svého okolí a na šíření veřejného blaha.

Obsahová náplň práce je řazena do kapitol, jež jsou doplněny seznamy použitých zdrojů čerpání informací či s vysvětlením zkratk, a jednotlivých příloh. Seznam příloh poskytuje přehled všech dodatků, jež nebyly začleněny do hlavní struktury práce, a které jsou tvořeny účetními výkazy za sledovaná období 2012, 2013 a 2014 a jejich vertikálními a horizontálními analýzami.

Na úvodní kapitolu, která nastiňuje tematickou náplň práce, navazuje teoretická kapitola s charakteristikou neziskových organizací a finanční analýzy. Po krátkém popisu veřejného prostředí následuje charakteristika neziskových organizací, jejich členění a nejdůležitější informace týkající se účetnictví a způsobu financování. Jedna část podkapitoly je věnována popisu obecně prospěšných společností, jakožto právní forma vybrané organizace. Po této první ucelené teoretické části následuje druhá hlavní pasáž věnována popisu finanční analýzy a jejích metod. V rámci metody poměrové analýzy je popsána metodika jednotlivých druhů ukazatelů a jejich vztahů.

Třetí kapitola je věnována představení organizace Člověk v tísni, o.p.s., seznámení se s její historií i současnými činnostmi. Z hlediska odlišnosti jejího způsobu získávání finančních prostředků, se práce věnuje i této problematice.

Klíčovou částí práce je kapitola č. 4, která předchází poslední závěrečné kapitole a jež spojuje teoretické a metodické postupy s reálnými fakty. Hospodářské jevy společnosti byly aplikovány na vybrané metody finanční analýzy a výsledné hodnoty zhodnoceny na základě ekonomické reality a odborné teorie.

Závěrem je shrnuta hospodářská činnost organizace s přihlédnutím k její právní formě a druhu vykonávaných činností.

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA A PRINCIPY FINANČNÍ ANALÝZY

První část této kapitoly je věnována stručnému popisu národního hospodářství, čímž chápeme ekonomiku příslušné země, a konkrétním jeho částem v pojetí vlastnictví a financování, tedy těm kritériím, které tematicky souvisí s touto bakalářskou prací. Na tuto část navazují dvě hlavní teoretické pasáže, a to charakteristika neziskových organizací, která slouží k přiblížení dané problematiky a bližšímu porozumění praktické části této práce, která vychází z druhé hlavní teoretické části – popisu finanční analýzy jakožto způsobu hodnocení finanční způsobilosti a situace podniku.

2.1 Národní hospodářství z hlediska vlastnictví a financování

V národním hospodářství každé země se setkáváme se soustavou jednotlivců, kteří provádějí ekonomickou činnost a vzájemně se od sebe liší; kde každý má jiné zájmy a potřeby a kde tyto subjekty mohou ovlivňovat sebe navzájem. Dané subjekty tvoří ekonomický systém, pro něhož je charakteristické rozdílné pojetí vlastnických vztahů, způsobu rozhodování, chování, pojetí svobody, cíle systému atp. Záleží-li subjektům na svém vlastnictví, jedná se o soukromé vlastnictví; naopak veřejné vlastnictví slouží obyvatelstvu.

Ekonomické subjekty může sdružovat míra získaného efektu. Ziskový sektor se vyznačuje získáním finančního prospěchu subjektů pohybujících se v soukromé ekonomice, kteří na základě rozdílu mezi uskutečněnými výkony a celkovými náklady mohou kvantifikovat svůj výsledný efekt. Sektor neziskový nevytváří zisk ani neusiluje o jeho růst, jeho cílem ve veřejné ekonomice je získávání finančních prostředků na vytváření veřejného užitku a poskytování veřejných služeb, proto je jeho konečný efekt nevyčíslitelný (Halásek, 2012).

2.2 Neziskové organizace

Nevýdělečné neboli neziskové organizace, jak vyplývá ze samotného označení této skupiny organizací, nejsou založeny za účelem podnikání (Dobrozemský, 2015). Jejich účelem je jednoznačné označení organizací nemajících zájem na profitování společnosti, ačkoliv mohou dosahovat zisku prostřednictvím hospodářské činnosti, který ale musí použít na financování svých hlavních činností.

Hlavním smyslem jejich fungování je prospěšnost tzn. poskytování určitých služeb a statků za účelem přispívání k dobru a obecnému blahobytu lidí, skupin nebo celé veřejnosti. Dobrozemský (2015, s. 22) neziskové organizace dále označuje jako zastánce jistých

sociálních skupin s cílem chránit jejich lidská práva a důstojnost. Nevýdělečné organizace tak zajišťují veřejný užitek, který stát a trh nejsou schopni či nechtějí poskytovat, nebo by je museli obstarat sami. Jejich přínos se dále odráží např. ve snižování celkových výdajů státu a v poskytování pracovních míst.

Ač se na první pohled může zdát, že tato část neziskového sektoru má jen pozitivní stránky, které ale zajisté převažují ty negativní, existují určité nedostatky. Hlavním negativním jevem je nejasné zakotvení v zákoně. Právní řád neobsahuje definici neziskové organizace a u jednotlivých forem organizací nejsou přesně definovány jejich právní formy, způsob fungování a rozhodování apod. Problémy se projevují i v oblasti finančního práva v oblasti daní či poplatků a nejasnosti postihují i účetnictví.

Některé nedostatky řeší nový Občanský zákoník a zákon o obchodních korporacích, které vstoupily v platnost 1. ledna 2014. Vznikají nové právní formy, které nahrazují zrušené, např. z občanských sdružení se stávají spolky. Určité organizace již nemohou být založeny, avšak mohou stále existovat nebo přejít na jinou právní formu. NOZ nově zasahuje i do oblasti nadací a nadačních fondů, které jsou pod správou fundací, a definuje jim širší okruh aktivit.

2.2.1 Členění neziskových organizací

Neziskové organizace mohou vznikat z podnětu veřejného sektoru – státu, např. zřízením státního podniku, veřejné vysoké školy, a jsou označovány jako státní neziskové organizace. Soukromé neziskové organizace naopak vyjadřují skutečnost, že nejsou zakládány a zřizovány z iniciativy státu, proto se označují jako nestátní neziskové organizace. Jejich základní vlastnosti se projevují v nezávislosti na vládě, dobrovolnosti v zřizování a na jejich vzniku se podílí občané. Každá organizace si při svém založení volí právní formu, která odráží smysl její existence.

Dobrozemský (2015, s. 29) upravuje právní formy neziskových organizací a jejich právní úpravy v následujícím členění:

- spolek, ústav, nadace, nadační fond, přidružený fond (NOZ),
- politické strany a politická hnutí (zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů),
- církve a náboženské společnosti (zákon o církvích a náboženských společnostech),
- obecně prospěšná společnost (zákon o obecně prospěšných společnostech),

- zájmová sdružení právnických osob (OZ 1964).

Poslední dvě zmíněné právní formy, tj. obecně prospěšné společnosti a zájmová sdružení právnických osob, již není možno zakládat; mohou existovat podle dosavadních předpisů nebo se transformovat na jiné právní formy. OPS má oprávnění k přeměně na ústav, nadaci nebo nadační fond a zájmové sdružení právnických osob na spolek podle NOZ.

Dalšími neziskovými organizacemi mohou být např.: honební společenstva, veřejné výzkumné instituce, společenství vlastníků jednotek, profesní či jiné komory atd.

2.2.2 Obecně prospěšné společnosti

Dle zákona o obecně prospěšných společnostech jde o obecně prospěšné, právnické osoby, které se řadí mezi nevládní neziskové organizace (NNO). Poskytují veřejně prospěšné služby, které představují hlavní činnosti OPS, na základě stanovených podmínek a jejich hospodářský výsledek musí být použit na plnění účelů jejich vzniku, a nikoliv rozdělen mezi zakladatele a členy. V § 17 odst. 1 zákona je dále uvedeno: „Kromě obecně prospěšných služeb, k jejichž poskytování byla založena, obecně prospěšná společnost může vykonávat i jiné činnosti („doplňková činnost“) za podmínky, že doplňkovou činností bude dosaženo účinnějšího využití prostředků obecně prospěšné společnosti a zároveň tím nebude ohrožena kvalita, rozsah a dostupnost obecně prospěšných služeb.“ Odst. 2 zakazuje obecně prospěšným společnostem účastnit se na podnikání jiných osob. Vystupují pod zkratkou o.p.s. nebo mají přímo v názvu označení „obecně prospěšná společnost“.

Tyto organizace začaly vznikat na základě právního řádu od 1. ledna 1996, kdy vstoupil v platnost zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. Na základě NOZ platného od 1. ledna 2014 již není možné zakládat nové OPS. Rozhodnou-li se společnosti dobrovolně přejít na jinou právní formu podle NOZ, tj. na nadaci, nadační fond nebo ústav, dojde pouze ke změně právní formy a s ní související změny v orgánech a vnitřním fungování.

Prvním krokem k jejich založení bylo podepsání zakládací smlouvy zakladateli, v případě jednoho zakladatele se společnost zakládala zakládací listinou a to notářským zápisem. Zakládací listiny musely obsahovat náležité informace určené zákonem, např. název, sídlo a identifikační číslo osoby zakladatele, název a sídlo OPS, podmínky poskytování jednotlivých druhů obecně prospěšných služeb, dobu, na kterou se OPS zakládá, pokud není založena na dobu neurčitou, možnost odměňování a způsob stanovení výše odměny členů správní rady, členů dozorčí rady a ředitele, možnost opětovného členství ve správní radě a další náležitosti podle § 4 odst. 2 a 3 daného zákona. OPS vznikla zápisem do rejstříku

obecně prospěšných společností, kterých k 15. září 2014 bylo zapsáno 3 062, jak uvádí Dobrozemský (2015, s. 189).

Do příslušného rejstříku OPS a jeho sbírky listin ukládá společnost statut a výroční zprávu, a to do 30 dnů ode dne jeho vydání. Statut je dokumentem OPS vydaným správní radou. Jeho obsahovou náplní jsou podrobné informace o činnosti a fungování organizace, především činností týkajících se orgánů tj. jejich zakládání, vzájemné vztahy, fungování a kompetence. Výroční zpráva je vydávána s cílem informovat o hospodářském vývoji a fungování společnosti, která musí obsahovat zákonem určené náležitosti. Je předkládána ředitelem a správní radou schvalována, a dále zveřejněna na internetových stránkách příslušné organizace.

Mezi hlavní orgány společnosti patří ředitel, správní rada a dozorčí rada. Ředitelem se stává bezúhonná a svéprávná fyzická osoba, která se zapisuje do rejstříku OPS. Jeho postavení představuje reprezentaci společnosti, dosahování stanovených cílů a je oprávněn jednat jménem společnosti jakožto statutární orgán. Je vybírán z řad členů správní rady a má omezené možnosti rozhodování, kdy jeho kompetence při účasti na jednáních mají charakter poradní. Počet členů správní rady je minimálně tři a jsou voleni na tři roky dle zákona. Jejich kompetence spadá do oblasti volby a odvolávání ředitele, dohlížení na jeho konání ve věci společnosti, schvalování rozpočtu, účetní závěrky a výroční zprávy. Dozorčí rada je opět minimálně tříčlenná, v jejímž čele stojí předseda vybraný z jejich řad. Kompetence dozorčí rady spadají do oblasti kontrolní, kdy dohlíží na dodržování zákona a zakládací listiny, kontroluje záznamy v účetnictví, podává kontrolní hlášení řediteli a správní radě atp.

OPS zaniká jejím zrušením nebo likvidací a následným vymazáním z rejstříku obecně prospěšných společností. Zrušení společnosti se uskutečňuje z důvodů uvedených v zákoně o obecně prospěšných společnostech, kde patří např. uplynutí doby, dosažení účelu, fúze nebo rozdělení.

2.2.3 Účetnictví nevýdělečných organizací

Účetnictví představuje úplné, správné, věrohodné a průkazné zachycení finanční situace, stavu a změn majetku a všech hospodářských činností uskutečněných účetní jednotkou. Získané závěry o změnách hospodářských jevů za určité období – účetní období – se využívají pro vnitropodnikové účely v oblasti finančního řízení a posouzení celkového stavu podniku s výhledem do budoucna, nebo mohou být zdrojem potřebných informací pro veřejné okolí, např. pro finanční správu, dárce, dodavatele, atp.

Hlavním právním předpisem je zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Dalšími právními předpisy, kterými se účetnictví může řídit, jsou vyhlášky, které navazují na některá ustanovení zákona, a české účetní standardy. Zákon umožňuje účetním jednotkám vést jednoduché účetnictví nebo účtovat podvojnými zápisy.

Jednoduché účetnictví představuje účetní systém, který zaznamenává účetní případy na jeden účet, v čemž spočívá jeho „jednoduchost“. Musí však dodržovat zákonná pravidla a splňovat funkce účetnictví. Proto se řídí zákonem o účetnictví, ve kterém nově došlo k právním úpravám s účinností od 1. ledna 2016, a prováděcí vyhláškou č. 325/2015 Sb., o účetnictví. Cílem je snadné a přehledné zachycení příjmu a výdajů, majetku a závazků. Účetní jednotky povinně vedou následující účetní knihy: peněžní deník, knihu pohledávek a závazků, pomocné knihy ostatních složek majetku.

Příslušnými organizacemi, kterých se jednoduché účetnictví týká, jsou spolky, honební společnosti, církve a jejich právnické osoby, které vedou toto účetnictví za podmínek podle § 1f odst. 1 zákona o účetnictví. Danými podmínkami pro účetní jednotku jsou: nepřekročení celkových příjmů ve výši 3 000 000 Kč za uzavřené účetní období, hodnota majetku je nižší než 3 000 000 Kč a není plátcem daně z přidané hodnoty. V okamžiku, kdy účetní jednotka přestane splňovat jakoukoliv z podmínek, přechází z jednoduchého účetnictví na účtování podvojnými zápisy od prvního dne účetního období následujícího po období, ve kterém byly zjištěny dané skutečnosti.

Základním principem podvojných zápisů je zachycení skutečnosti vždy na dvou vztažných účtech, s nimiž skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví, věcně a časově souvisí. O daných skutečnostech se účtuje v příslušném účetním období a v souladu s účetními metodami. Účetní případy se zaznamenávají v podobě účetních zápisů v účetních knihách jako deník, hlavní kniha, knihy analytických a podrozvahových účtů. Směrná účtová osnova, jež má podobu seznamu, a z níž každá účetní jednotka sestavuje vlastní účtový rozvrh, je definována přílohou č. 3 k prováděcí vyhlášce č. 504/2002 Sb.

Podvojně účetnictví je možné vést v plném či zjednodušeném rozsahu, jehož předmětem je stav a změny majetku a ostatních aktiv, závazky a jiná pasiva, náklady, výnosy a výsledek hospodaření. Účetnictví v plném rozsahu vedou všechny účetní jednotky kromě zákoně vymezených, dle ZÚ § 9 odst. 3 a 4, kterými jsou např. spolky, nadace, obecně prospěšné společnosti, veřejné vysoké školy, a které jsou oprávněny vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Dle § 13a zákona o účetnictví je účetním jednotkám umožněno u zjednodušeného rozsahu účetnictví mimo jiné sestavovat jednodušší účtový rozvrh dle účtových skupin a účetní závěrku, nebo sloučit účtování v deníku s hlavní knihou.

Konečný výsledek celoroční činnosti účetní jednotky a jejího snažení je zjištěn pomocí účetní uzávěrky, kdy dochází k uzavření účetních knih, vyčíslení konečných zůstatků na účtech, zjištění obrátů a především daňové povinnosti a hospodářského výsledku. Všechny činnosti jsou prováděny k rozvahovému dni, jenž je zároveň i dnem sestavení účetní závěrky.

Účetní závěrka podle § 18 ZÚ se skládá z rozvahy, výkazu zisku a ztráty, jejichž struktura je znázorněna v Příloze č. 1 a 2, a přílohy; „představuje oficiální výstup, se kterým účetní jednotky vystupují vůči třetím osobám – např. finančnímu úřadu, dárčům či obecné veřejnosti“ (Dobrozemský, 2015). Součástí může být i přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. Zákon a prováděcí vyhlášky dále definují povinné náležitosti účetní závěrky, rozsah a způsob sestavení, vysvětlující a doplňující informace. Velké a střední účetní jednotky mají povinnost ověřit svou účetní závěrku auditorem, což platí i pro malé účetní jednotky za podmínek podle § 20 odst. 1 ZÚ, a zároveň musí podle § 21 odst. 1: „vyhotovit výroční zprávu, jejímž účelem je uceleně, vyváženě a komplexně informovat o vývoji jejich výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení“.

Příloha k účetní závěrce obsahuje podrobné informace o účetní jednotce, např. o názvu, sídlu, právní formě, předmětu činnosti, rozvahovém dni atd. Poskytuje doplňující údaje a vysvětlení k rozvaze i výkazu zisků a ztrát. Tyto tři základní dokumenty účetní závěrky jsou základním a nejdůležitějším zdrojem dat jak pro subjekty vnějšího okolí, tak i pro samotný podnik v rámci hodnocení jeho minulých činností, současného finančního stavu a možného budoucího vývoje.

2.2.4 Financování neziskových organizací

Každý ekonomický subjekt usiluje o nabývání a vytváření finančních prostředků k uspokojování svých potřeb, provozování podnikatelských činností a záměrů, investování, k zabezpečení veřejných statků atp. Zatímco obchodní korporace získávají peněžní prostředky pomocí realizace své podnikatelské činnosti, neziskové organizace, jakožto poskytovatelé dobrovolné pomoci, se musí spoléhat mimo jiné na stát, dobrovolné dárce nebo svou vedlejší činnost.

Halásek (2012, s. 53) upravuje členění zdrojů financování nevládních neziskových organizací mezi systém veřejného financování, založený na získávání finančních prostředků od institucí státní správy a samosprávy, a finance z neveřejných zdrojů, tuzemských i zahraničních, kam mohou patřit nadace, příspěvky od členů a individuálních dárců, příjmy z vlastní činnosti, daňové úlevy aj.

Mezi vlastní (vnitřní) zdroje financování můžeme tedy zařadit majetkové vklady zakladatelů, hodnota darovaného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku sníženého o oprávky, zdroje převedené z fondů. Fondy jsou tvořeny z dosažených zisků po zdanění za minulá účetní období, které nesmí být rozděleny mezi zakladateli, a dalších účelových zdrojů, např. bezúplatně přijatých. Neodmyslitelnou položkou je výsledek hospodaření celkem, který sleduje výsledek hospodaření za běžné účetní období, minulé účetní období a úhrn nerozdělených zisků a ztrát za minulá období. Podstatným zdrojem příjmů je i zisk z vedlejší činnosti organizací.

Vnější zdroje představují největší přínos financí pro neziskové organizace. Kromě běžného způsobu obstarávání finančních prostředků pomocí bankovních úvěrů, vydaných dluhopisů či směnek, jde zejména o příspěvky ministerstva, obcí, měst a krajů ve formě grantů a dotací, či poskytnutím daňových úlev. Přispívat může i soukromý sektor dle svých možností a ochoty, např. formou finančních darů, při organizování veřejných sbírek. Členství v Evropské unii umožňuje získávání prostředků i z tohoto zdroje. Nadnárodní finanční pomoc mohou poskytovat i zahraniční vlády a mezinárodní organizace.

Jakým způsobem neziskovky hospodaří se svými finančními zdroji lze zjistit např. pomocí finanční analýzy, jejíž význam a metody jsou popsány v následujících podkapitolách.

2.3 Finanční analýza

Každý podnik potřebuje k provozování své činnosti finanční prostředky, které vznikají hospodářským procesem uvnitř společnosti, nebo jsou získávány z různých zdrojů a dále používány dle potřeb společnosti. K posouzení, jakým způsobem je společnost ekonomicky řízena a jaká je její finanční situace, nám slouží finanční analýza.

Cílem finanční analýzy je formulovat finanční zdraví podniku, zhodnotit finanční rozhodnutí a aktivity podniku za daná období a rozhodnout o jeho dalším vývoji. Jak uvádí Kislingerová a Hnilica (2005, s. 1): „Finanční analýza tak v žádném případě není pouze aplikací několika dobře známých postupů, ale mnohem spíše cyklem, kdy se v každém kroku může objevit nějaká důležitá souvislost, která nám umožní firmu vidět poněkud jinak a donutí nás některé předchozí kroky přehodnotit.“ Finanční situace tak může být ovlivněna nejen vnitřní činností podniku, ale i vazbami na vnější okolí prostřednictvím styků s dodavateli, odběrateli, finančními institucemi a ostatními subjekty.

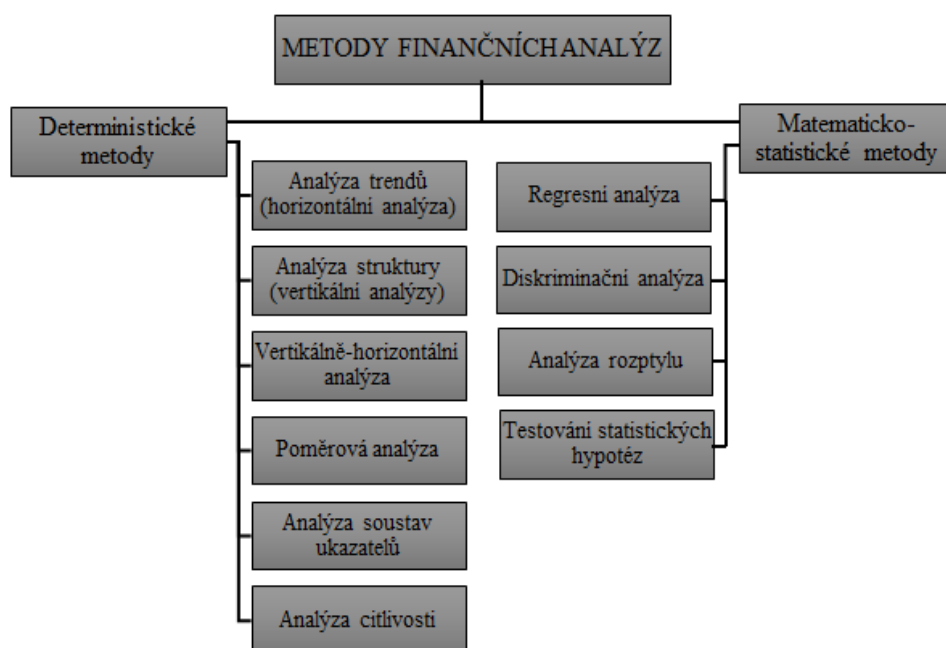
Základním zdrojem čerpání informací pro sestavení finanční analýzy jsou vnitropodniková data, která nejsou veřejně přístupná a mohou je tvořit např. firemní statistiky (produkce, odbytu), interní směrnice, výkazy o nákladech (jejich vynakládání a spotřebě) atp. Dalším neméně důležitým zdrojem jsou veřejně přístupné údaje a to účetní výkazy jako rozvaha, výkaz zisku a ztráty, výkaz Cash Flow a výroční zprávy. Tyto finanční informace, mezi které patří ještě řada dalších informačních pramenů, slouží zejména externím uživatelům.

2.4 Metody finanční analýzy

Rozlišujeme dvě základní skupiny metod finanční analýzy: deterministické a matematicko-systematické metody, viz Obr. 2.1.

Dluhošová (2010, s. 72) tvrdí, že metody deterministické se používají pro běžné finanční analýzy a pro menší počet období; metody matematicko-statistické, založené na metodách exaktních, berou v úvahu statistická data za delší časová období.

Obr. 2.1 Členění metod finanční analýzy¹

2.4.1 Deterministické metody

Horizontální analýza zkoumá vývoj veličin v čase, tzn. ve vztahu k nějakému minulému účetnímu období, a změny příslušných ukazatelů, kterými jsou jednotlivé položky účetních výkazů. Při výpočtu bereme v úvahu absolutní a relativní meziroční změny a vycházíme z následujících vztahů:

$$\text{absolutní změna} = U_t - U_{t-1} = \Delta U_t, \quad (2.1)$$

$$\text{relativní změna} = \frac{U_t - U_{t-1}}{U_{t-1}} = \frac{\Delta U_t}{U_{t-1}}, \quad (2.2)$$

kde U_t představuje hodnotu ukazatele, ΔU_t požadovanou absolutní změnu, t je běžný rok a $t - 1$ rok předchozí.

Vertikální analýza vyjadřuje podíl dílčí položky ve vybraném výkazu ve vztahu k určité souhrnné veličině v procentech. Můžeme tedy snadno kvantifikovat, kolik procent tvoří daná dílčí složka na celkové absolutní hodnotě ukazatele a porovnat s minulým obdobím, ale není vysvětlena příčina změn příslušné složky. Výsledné hodnoty lze tedy snadno srovnávat v rámci časové řady i mezi vnitropodnikovými útvary nebo je využít při mezipodnikovém srovnání. Vztah pro výpočet vypadá takto:

¹ Zdroj: Dluhošová, 2010, s. 73.

$$\text{podíl na celku} = \frac{U_i}{\sum U_i}, \quad (2.3)$$

kde U_i představuje hodnotu dílčího ukazatele a $\sum U_i$ velikost absolutního ukazatele.

Obě výše zmíněné metody dávají výsledné hodnoty do určitých souvislostí, změny lze snadno analyzovat a hodnotit jejich vlivy. Při vysvětlování příčin těchto změn je třeba brát v úvahu ekonomické prostředí a jeho vývoj. Např. příslušné odchylky mohou být způsobeny změnami cen, zvýšením nebo naopak snížením daní, vývojem na trhu, mezinárodní situací apod.

Vertikálně-horizontální analýza umožňuje přehledně zachytit souhrnné ukazatele s celkovým ukazatelem spolu s jejich vývojem v čase. Tzn., pomocí jednoho grafu lze absolutně i relativně vyjádřit např. podíl jednotlivých souhrnných položek aktiv na celkových aktivech a zároveň výši celkových aktiv za jednotlivá období účelně jejich změn.

Nejběžněji používaná je poměrová analýza, kterou tvoří několik soustav ukazatelů a jejich charakteristice je věnována následující podkapitola.

Poslední dvě metody patřící do deterministických metod jsou analýza soustav ukazatelů (pyramidová a paralelní soustava), jež je rovněž popsána v samostatné podkapitole, a analýza citlivosti. Analýza citlivosti se používá pro úplnost finanční analýzy a v případě nejistoty výsledků podniku, kdy jsou posuzovány a hledány pozitivní i negativní faktory a jejich změny mající vliv na tyto výsledky.

2.4.2 Matematicko-statistické metody

Do matematicko-statistických metod řadíme regresní analýzu a diskriminační analýzu, která umožňuje, jak uvádí Dluhošová (2010, str. 75), „vytvářet skupiny podniků s obdobnou finanční úrovní, vytvářet ratingy podniků, hledat podniky ohrožené bankrotem, předvídat změnu ratingu.“. Analýza rozptylu řeší rozklad celkového rizika na reziduální odchylku a rizika dílčí, jež přiřazuje zvoleným faktorům, které mohou být dále podrobeny diagnóze z hlediska jejich významnosti. Posledně zmíněnou metodou je testování statistických hypotéz, jejímž úkolem je kontrola statistické spolehlivosti parametrů, a konkrétně zda jsou použitelné a zařaditelné v příslušných modelech (Dluhošová, 2010).

2.5 Poměrové ukazatele

Metodickým nástrojem poměrové analýzy, jejíž podstatou je poměrování hodnot jednotlivých položek účetních výkazů mezi sebou a kdy zkoumáme finanční stav podniku, je řada ukazatelů, které můžeme rozdělit do několika oblastí. Patří zde ukazatele finanční

stability a zadluženosti, ukazatele rentability, ukazatele likvidity, ukazatele aktivity (obratu) a ukazatele s využitím údajů kapitálového trhu.

Z hlediska právní formy společnosti, která je předmětem této práce, se neuplatní ukazatele vycházející z údajů kapitálového trhu, proto zde nebudou tyto ukazatele ani popsány. Finanční situace společnosti bude posouzena z hlediska stability, zadluženosti, rentability, likvidity a aktivity.

2.5.1 Ukazatele finanční stability

Finanční stabilita se odvíjí od struktury zdrojů financování, tzn. vztahu podnikových aktiv a zdrojů jejich krytí. Grünwald a Holečková (2007) tvrdí, že vývoj těchto ukazatelů souvisí s finančním chováním podniku, tzn., jakým způsobem reagovaly finance podniku na tržní a provozní problémy s ohledem na minulé a budoucí rozhodnutí. Důležitým předpokladem finanční stability je rovnováha mezi majetkovou a finanční strukturou společnosti.

Prvním a nejdůležitějším ukazatelem, který umožňuje hodnotit různé stránky finanční stability, je podíl vlastního kapitálu na aktivech. Ukazatel nám říká, do jaké míry je podnik způsobilý financovat svůj majetek vlastními zdroji a do jaké míry je podnik samostatný. Charakterizuje dlouhodobou finanční stabilitu, kdy jeho zvyšování, např. když vlastníci vkládají kapitál do podniku, znamená upevňování finanční stability, proto je vhodný rostoucí trend tohoto ukazatele.

$$\text{Podíl vlastního kapitálu na aktivech} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva celkem}} \quad (2.4)$$

Jednou ze základních zásad pro financování majetku podniku je skutečnost, že stálá aktiva by měla být financována dlouhodobými zdroji. Do jaké míry je toto pravidlo plněno nám říká ukazatel krytí stálých aktiv. Poměruje dlouhodobý kapitál, který je tvořen vlastním a dlouhodobým cizím kapitálem, ke stálým aktivům. Jeho hodnota by měla dosahovat alespoň 100 %, což znamená, že dlouhodobý kapitál kryje celou výši dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, přičemž by se měla meziročně zvyšovat.

$$\text{Stupeň krytí stálých aktiv} = \frac{\text{dlouhodobý kapitál}}{\text{stálá aktiva}} \quad (2.5)$$

Majetkový koeficient (finanční páka) je důležitým ukazatelem pro stanovení optimální kapitálové struktury, který se vyznačuje stabilním trendem. Dále tento ukazatel hraje důležitou roli při rozkladu ukazatele rentability vlastního kapitálu dle rovnice (2.18). Je převráceným vztahem podílu vlastního kapitálu na aktivech, jehož vztah je následující:

$$\text{Majetkový koeficient} = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.6)$$

Vycházíme-li z předpokladu, že vlastní kapitál je dražší než kapitál cizí, můžeme říci, že zvýšení zadluženosti může mít pro podnik pozitivní efekt. „Čím vyšší využívání dluhu v poměru k vlastnímu kapitálu ve financování společnosti, tím bude finanční páka vyšší.“² Snižováním vlastního kapitálu na úkor růstu zadluženosti při dodržení bilančního pravidla, že aktiva se rovnají pasivům, bude hodnota finanční páky růst. Dle obecně přijaté zásady by ale neměl cizí kapitál převýšit vlastní kapitál, protože je třeba ho splatit. Jak tvrdí Valach (1997): „Nízký poměr vlastního kapitálu k cizímu se považuje za určitou finanční slabost podniku a ohrožení jeho stability vzhledem ke spoléhání se na cizí kapitál.“

2.5.2 Ukazatele zadluženosti

Nepostačují-li firmě k provozování svých činností vlastní zdroje, musí si finanční prostředky za úplatu opatřit z jiných zdrojů tím, že se zadluží. „Důležitým cílem finančního řízení je dosažení optimálního poměru vlastních a cizích zdrojů financování, jinými slovy optimální zadluženosti.“ (Dluhošová, 2010, s. 78) Kryje-li podnik své potřeby vlastními zdroji, které představují dražší způsob financování, může se zvyšovat zadluženost podniku, což ale nemusí mít negativní jev. Jak uvádí Valach (1997, s. 86): „jedním ze základních problémů finančního řízení podniku je vedle stanovení celkové výše potřebného kapitálu i volba správné skladby zdrojů financování jeho činnosti, označovaná jako finanční struktura“, k jejímuž hodnocení využíváme několika ukazatelů.

Pomocí ukazatele celkové zadluženosti zjistíme, do jaké míry je firma zadlužena. Tento základní ukazatel představuje míru krytí firemního majetku cizími zdroji a je vhodný klesající trend výsledných hodnot. Podnik nemusí využívat jen vlastních zdrojů k financování svých potřeb, může využít možnosti si peníze půjčit, avšak vzniká povinnost je zpětně vrátit za jistou odměnu v podobě úroku. Se vzrůstající se hodnotou ukazatele roste riziko věřitelů, že jim podnik nebude schopen vrátit vypůjčený kapitál a je ovlivněna výnosnost firmy.

$$\text{Ukazatel celkové zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad (2.7)$$

Součet výsledné hodnoty tohoto ukazatele a ukazatele podílu vlastního kapitálu na aktivech dle rovnice (2.4) je roven 100 %, protože součet jejich číselníků, tzn. vlastního a cizího kapitálu, je roven hodnotě celkovým aktivům tj. 1.

² „The greater the use of debt relative to equity in financing the company, the greater the financial leverage ratio will be.“ (Clayman, Fridson a Troughton, 2008, s. 330)

Detailnější pohled na celkovou zadluženost nám umožňují ukazatele dlouhodobé a běžné zadluženosti, které mají obdobný trend a vypočítají se následovně:

$$\text{Dlouhodobá zadluženost} = \frac{\text{dlouhodobý cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}}, \quad (2.8)$$

$$\text{Běžná zadluženost} = \frac{\text{krátkodobý cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}}. \quad (2.9)$$

Dalším ukazatelem, z hlediska poskytnutí úvěru bankou, je ukazatel zadluženosti VK. Tento ukazatel charakteristický žádoucím klesajícím vývojem, spolu s ukazatelem celkové zadluženosti, má význam zejména pro dlouhodobé věřitele. Na zadluženosti VK závisí přístup vlastníků k riziku a vývojová fáze podniku, proto by se zadluženost stabilních společností měla pohybovat od 80 % do 120 % (Dluhošová, 2010).

$$\text{Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.10)$$

Půjčuje-li si podnik od banky peníze, musí vědět, kolik bude firma vynakládat finančních prostředků na placení úroků, a zda je schopna je financovat z provozního zisku. K tomuto účelu slouží ukazatel úrokového krytí, který říká, kolikrát je zajištěno vytvoření zdrojů na pokrytí úroku. Je-li ukazatel roven 1, na pokrytí nákladových úroků připadne celý zisk. Kislingerová a Hnilica (2005, s. 36) vyjadřují všeobecné přesvědčení, „aby nákladové úroky byly ziskem kryty minimálně třikrát.“ Čím vyšší jsou hodnoty tohoto ukazatele, tím vyšší je schopnost podniku krýt náklady spojené s využitím cizího kapitálu. Z toho vyplývá, že je žádoucí rostoucí vývoj tohoto ukazatele. Ukazatel vychází z hodnot zisku před úroky a daněmi, protože část tohoto zisku připadne věřitelům.

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{úroky}} \quad (2.11)$$

Převrácenou hodnotou úrokového krytí je úrokové zatížení. Ukazatel říká, jakou část zisku nám odčerpávají úroky. Ukazatel má i opačný trend a to klesající.

$$\text{Úrokové zatížení} = \frac{\text{úroky}}{EBIT} \quad (2.12)$$

U podniků, které využívají bankovní úvěry jako rozhodující cizí zdroj financování, se používá ukazatel úvěrové zadluženosti.

$$\text{Úvěrová zadluženost} = \frac{\text{úvěry}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.13)$$

Banky také rozhodují o poskytování úvěrů na základě ukazatele doby návratnosti úvěru, který udává počet let splácení úvěru.

$$\text{Doba návratnosti úvěru} = \frac{\text{úvěry}}{EAT + \text{odpisy}} \quad (2.14)$$

Tento výčet ukazatelů zadluženosti není úplný. Existuje ještě několik ukazatelů s obdobnou vypovídací schopností, které se liší drobnými modifikacemi.

2.5.3 Ukazatele rentability

Tyto ukazatele jsou ovlivňovány jak zadlužeností podniku, tak likviditou a aktivitou podniku, proto jsou považovány za klíčové ukazatele výkonnosti. Rentabilitu lze obecně definovat také jako výnosnost neboli míru dosaženého zisku, tzn., poměru zisk a vložený kapitál. Vloženým kapitálem můžeme rozumět aktiva, vlastní kapitál nebo dlouhodobé zdroje. Podle druhu vloženého kapitálu, který použijeme při výpočtu, rozlišujeme různé modifikace ukazatelů s aplikací zisku před úroky a daněmi (*EBIT*), zisku před zdaněním (*EBT*) nebo zisku po zdanění (*EAT*). Přínosem ukazatelů rentability je jejich vlastnost rozkladu základního vztahu na dílčí ukazatele. Smyslem tohoto rozkladu je analyzovat vlivy a vazby dílčích ukazatelů na vrcholový ukazatel, což je předmětem analýzy soustav ukazatelů popsaných v podkapitole 2.6.

Důležitým ukazatelem je rentabilita aktiv. Tento ukazatel poměruje *EBIT*, což je zisk, který bude rozdělen mezi věřitele a vlastníky, s celkovými aktivy bez ohledu na zdroj jejich financování. Je vhodné, aby měl ukazatel rostoucí trend. Základní vztah může být rozšířen o další podobu s přihlédnutím k čistému zisku, který náleží vlastníkům a částem určeným věřitelům, tj. úroky a daň:

$$ROA - \text{rentabilita aktiv} = \frac{EBIT}{aktiva} = \frac{EAT + \text{úroky} \cdot (1-t)}{aktiva}, \quad (2.15)$$

kde t je sazba korporátní daně.

Rentabilita dlouhodobých zdrojů hodnotí efektivnost dlouhodobého investování pomocí kapitálu, který je získán z vlastních a cizích zdrojů. Zisk, ze kterého část připadá věřitelům a zbylá část zůstává vlastníkům, je poměřován s dlouhodobými finančními prostředky. Tento vztah můžeme vyjádřit následovně:

$$ROCE - \text{rentabilita dlouhodobých zdrojů} = \frac{EBIT}{VK + \text{dlouhodobé dluhy}}. \quad (2.16)$$

Krátkodobé zdroje nemají takový vliv na rentabilitu jak zdroje dlouhodobé, proto tento ukazatel od těchto zdrojů abstrahuje. Ukazatel v případě mezipodnikového srovnání je vhodné využít u velkých průmyslových firem, které mají vyšší podíl dlouhodobých zdrojů.

Významným ukazatelem je rentabilita vlastního kapitálu, který poměruje čistý zisk plynoucí vlastníkům a vlastní kapitál. Jeho důležitost spočívá v tom, že vypovídá o výnosnosti vlastních zdrojů, které vložili vlastníci do firmy. Je nejpoužívanějším ukazatelem v rámci pyramidového rozkladu díky jeho různým možnostem konstrukce. Základní vztah syntetického ukazatele je následující:

$$ROE - \text{rentabilita vlastního kapitálu} = \frac{EAT}{VK}. \quad (2.17)$$

Rostoucí trend tohoto ukazatele je spojen se snahou o ziskovost tržeb, efektivní využití majetku a stanovení vhodného poměru vlastního a cizího kapitálu.

Další variantou je ukazatel rentability tržeb, který má mít rostoucí trend. Nízká úroveň ukazatele znamená chybné řízení podniku, žádoucí je střední úroveň nebo vysoká, která se vyznačuje nadprůměrnou úrovní podniku (Dluhošová, 2010). Ukazatel zohledňuje množství čistého zisku na 1 Kč tržeb.

$$ROS - \text{rentabilita tržeb} = \frac{EAT}{T} \quad (2.18)$$

K vyčíslení rentability tržeb lze použít další varianty forem zisku, např. v případě vnitropodnikového řízení podniku se vychází z hrubého zisku (*EBT*), tzn. nezdaněného zisku, v rámci mezipodnikového srovnání je vhodné uplatnit zisk před úroky a daněmi.

Ukazatel rentability nákladů řeší otázku: vynaloží-li podnik 1 Kč celkových nákladů, kolik obdrží čistého zisku. Prioritou podniku je růst zisku a rovněž tohoto ukazatele. Celkové náklady se mohou rozdělit na dílčí složky nákladů a jejich rentabilitu jednoduše porovnávat s jinými podniky s obdobnou činností.

$$ROC - \text{rentabilita nákladů} = \frac{EAT}{\text{celkové náklady}} \quad (2.19)$$

2.5.4 Ukazatele aktivity

Základním principem těchto ukazatelů je zjistit, jak podnik hospodaří se svými aktivy a jak dlouho v nich jsou vázané finanční prostředky. Aktivity chápeme zejména majetek, zásoby a pohledávky, které poměrujeme s tržbami jakožto zdrojem investování do aktiv.

Měřítkem intenzity využití celkového majetku firmy a jeho schopnosti zajišťování investic do aktiv při dané úrovni tržeb je ukazatel obrátu celkových aktiv. Říká, kolikrát za rok se v tržbách obrátí hodnota aktiv. Zvyšuje-li se hodnota ukazatele, tj. počet obrátek, je majetek využíván efektivněji.

$$\text{Obrátka celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad (2.20)$$

Strukturu a objem aktiv budou mít podniky v rámci různých odvětví odlišné, např. potravinářský průmysl s nízkou ziskovostí tržeb bude usilovat o co nejrychlejší obrát celkových aktiv, naopak těžký průmysl s vysokým podílem dlouhodobého hmotného majetku a ziskovostí tržeb se spokojí s obrátem nižším.

Doba obrátu aktiv vyjadřuje, jak dlouho (počet dnů) je majetek vázán v dané formě aktiv, tzn., za kolik dní se aktiva obrátí v tržbách. Ukazatel je obrácenou hodnotou

předcházejícího ukazatele, což znamená, že trend je také opačný; je žádoucí co nejkratší doba obratu. Tento trend se vztahuje i na ostatní vzorce tohoto typu.

$$Doba\ obratu\ aktiv = \frac{celková\ aktiva \cdot 360}{tržby} \quad (2.21)$$

Řízení zásob, jako materiál, nedokončená výroba a polotovary, výrobky, zboží a další, představuje činnosti pro zabezpečení plynulého chodu výroby, prodeje a samotného chodu podniku. Doba obratu zásob charakterizuje, za jak dlouho firma prodá své zásoby, tzn., jak dlouho jsou ve skladu a vážou na sebe finanční prostředky. Zásoby představují nejméně likvidní část oběžných aktiv, proto podnik usiluje o co nejkratší dobu obratu, aby mohl co nejdříve inkasovat peníze.

$$Doba\ obratu\ zásob = \frac{zásoby \cdot 360}{tržby} \quad (2.22)$$

Jak dlouho průměrně dlužníkovi trvá zaplatit věřiteli náležité plnění, nám říká ukazatel doby obratu pohledávek. Ujedná-li si dodavatel s odběratelem ve smluvních podmínkách lhůtu splatnosti např. do 30 dnů, lze snadno na základě výsledné hodnoty porovnat, zda odběratel dodržuje dohodnutou dobu splatnosti nebo ne.

$$Doba\ obratu\ pohledávek = \frac{pohledávky \cdot 360}{tržby} \quad (2.23)$$

Posledním ukazatelem je doba obratu závazků, který sleduje platební morálku vůči věřitelům (dodavatelům), a jeho trendem je stabilita. Udává, za kolik dní podnik splatí své závazky. Cílem každého podniku by měla být snaha o rychlé vypořádání svých závazků v souvislosti s tvorbou důvěryhodnosti a dobrého jména podniku.

$$Doba\ obratu\ závazků = \frac{závazky \cdot 360}{tržby} \quad (2.24)$$

V každém z výše zmíněných vztahů jsou obsaženy tržby, a proto je tato položka jedním z hlavních faktorů při posuzování výsledných hodnot. Každá firma má různou úroveň tržeb, je tedy vhodné hodnotit ukazatele aktivity vzhledem k jiným podnikům v rámci odvětví.

2.5.5 Ukazatele likvidity

Krátkodobým finančním cílem podniku je zajištění platební schopnosti – likvidity. Pojem likvidita obecně definujeme jako schopnost podniku krýt své závazky. Zjišťujeme, zda je podnik schopen, v případě jeho potřeby finančních prostředků, včas a vhodným způsobem zajistit potřebné zdroje na provedení příslušných plateb např. inkasováním pohledávek či prodejem výrobků, nepotřebného materiálu a zásob. V souvislosti s touto schopností firmy hovoříme o solventnosti podniku. Dalším důležitým pojmem je likvidnost,

kteřou definujeme jako schopnost přeměny konkrétního majetku na hotovostní finanční prostředky.

Poměřujeme-li oběžná aktiva, která zahrnují zpeněžitelné složky majetku, s krátkodobými závazky splatnými v blízké budoucnosti, zjistíme celkovou likviditu podniku. Ukazatel vyjadřuje, kolikrát jsou věřitelé uspokojeni, když je podnik okamžitě schopen přeměnit oběžná aktiva na peníze.

$$\text{Ukazatel celkové likvidity} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.25)$$

Výsledné hodnoty srovnáváme s podniky obdobného charakteru činností nebo příslušným odvětvím, přičemž vycházíme z obecně převzatého intervalu od 1,5 do 2,5 (Dluhošová, 2010). Vývoj ukazatele v čase by měl být stabilní.

Výše zmíněný ukazatel celkové likvidity nezohledňuje strukturu oběžných aktiv ani krátkodobých závazků. Tyto nevýhody jsou eliminovány v ukazateli pohotové likvidity a ukazateli okamžité likvidity.

Jak uvádí Grünwald a Holečková (2007), „provozní pohotová likvidita vyjadřuje pravděpodobnost (míru naděje), že v krátké době (do roka) nedojde k finanční tísní vyvolané obtížemi, jak krýt z provozních (běžných) příjmů provozní (běžné výdaje).“

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{OA - zásoby}{\text{krátkodobé závazky}} = \frac{\text{krátkodobé pohledávky} + KFM}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.26)$$

Interval výsledné hodnoty pohotové likvidity by měl být, jak uvádí Dluhošová (2010) od 1,0 do 1,5 s rostoucím vývojem v čase, nutno zohlednit strategii podniku, druh činností a odvětví, ve kterém se podnik pohybuje. Vyšší hodnota tohoto ukazatele je pro podnik nevýhodná, protože vyjadřuje vázanost oběžných aktiv v pohotových prostředcích, které nepřinášejí skoro žádný výnos.

Okamžitá likvidita je tvořena pohotovými platebními prostředky tj. nejlikvidnějšími částmi oběžných aktiv, tzn. penězi v hotovosti, na účtech v bankách a šeky.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{pohotové platební prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (2.27)$$

Žádoucí výsledná hodnota je nižší než 1, a konkrétně se v odborných literaturách objevuje hodnota kolem 0,2.

Má-li být podnik likvidní, oběžná aktiva převyšují krátkodobé závazky a firma si tak vytváří dlouhodobější zdroje potřebné pro běžný provoz podniku. Tyto zdroje označujeme jako čistý pracovní kapitál (ČPK), který se vypočítá pomocí rozdílového ukazatele následujícím způsobem:

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} \quad (2.28)$$

„Výše a růst ČPK charakterizují finanční a investiční činnosti podniku a celkovou úspěšnost jeho řízení.“ (Dluhošová, 2010) Důležitým předpokladem pro zajištění úspěšné činnosti podniku je způsob financování majetku podniku. Kapitál použitý na financování by měl odpovídat stupni likvidnosti jednotlivých složek majetku, tzn., dlouhodobý majetek by měl být financován dlouhodobými zdroji a krátkodobý majetek krátkodobými zdroji. Tento vztah vyjadřuje umírněný způsob financování a výše ČPK se rovná nule.

Je-li oběžný majetek financován dlouhodobými zdroji, dochází k překapitalizování podniku. Hodnota ČPK je větší než nula a jde o konzervativní způsob financování.

Opačnou situaci je podkapitalizování podniku, kdy dlouhodobý majetek je kryt krátkodobými zdroji a ČPK je menší než nula.

Pomocí čistého pracovního kapitálu lze vytvářet poměrové ukazatele likvidity, např.:

$$\text{Poměrový ukazatel likvidity} = \frac{\text{ČPK}}{\text{OA}}, \quad (2.29)$$

jehož kladný výsledek signalizuje konzervativní způsob financování a naopak. Jak uvádí Dluhošová (2010), hodnota ukazatele by se měla nacházet v intervalu od 30 % do 50 % a jeho trendem je stabilita.

Pracovní kapitál má vazby i na ukazatele aktivity. Doba obratu pracovního kapitálu udává, kolik dní se majetek podniku vyskytuje ve formě ČPK, té části oběžného majetku, která je kryta dlouhodobými zdroji, než se přemění na tržby tj. peněžní prostředky.

$$\text{Doba obratu pracovního kapitálu} = \frac{\text{ČPK}}{T} \cdot 360 \quad (2.30)$$

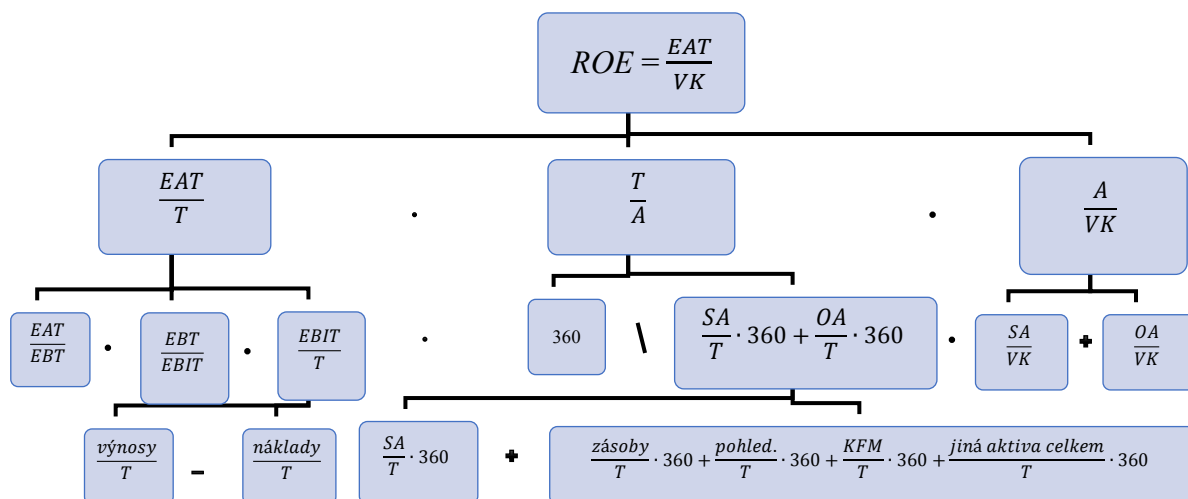
2.6 Analýza pyramidových soustav ukazatelů a její metody

Základním principem pyramidových soustav ukazatelů je rozklad základního ukazatele na jeho dílčí složky pomocí matematických rovnic, mezi nimiž jsou funkční závislosti. Cílem je kvantifikovat vliv dílčího ukazatele na ukazatel vrcholový pomocí jednoduchých nebo více faktorových složek rozkladu, a tedy jednoduše vyjádřit vazby mezi ukazateli. Ne všechny ukazatele lze takto rozložit, tudíž nemají potřebnou vypovídací schopnost.

Aby bylo dosaženo co nejefektivnější analýzy odchylek je zapotřebí zvolit vhodnou konstrukci ukazatelů, mezi které patří zejména ukazatele rentability a to *ROE*, *ROA*, *ROS* a další. Příslušné dílčí ukazatele se člení do úrovní podle stupně rozkladu, záleží ale na možnosti rozdělení ukazatele. Syntetický ukazatel se člení na dílčí složky, ze kterých

Lze tvořit další ukazatele představující nižší úroveň; z dílčích ukazatelů se mohou vytvářet další části patřící do další úrovně, a celý rozklad dostává podobu pyramidy. Alternativa rozkladu ukazatele rentability vlastního kapitálu, který je označován jako Du Pontův systém analýzy, znázorňuje Obr. 2. 2.

Obr. 2. 2 Pyramidový rozklad ukazatele ROE

Ke kvantifikaci vlivu jednotlivých dílčích činitelů na ukazatel vrcholový a jejich odchylek lze využít metodu postupných změn, metodu rozkladu se zbytkem, logaritmickou metodu nebo funkcionální metodu, které se používají v případě multiplikačních vazeb mezi dílčími ukazateli. Při rozkladu se dále lze setkat s aditivními či exponenciálními vazbami.

Za výchozí metodu pro tuto práci lze zvolit funkcionální metodu z důvodu jejího zobecněného přístupu k pyramidovým rozkladům. Metoda funkcionální vychází z diskrétních výnosů R_{ai} a R_x , tzn., že bere v úvahu procentní změny dílčích ukazatelů i ukazatele vrcholového. Pracuje jak s kladnými tak i zápornými hodnotami avšak s větším počtem ukazatelů je výpočet složitější; odráží současnou změnu veškerých použitých ukazatelů najednou a neřeší problémy s pořadím ukazatelů ani existenci zbytku. Vyjádření diskrétních veličin syntetického i dílčích ukazatelů se provádí tímto způsobem:

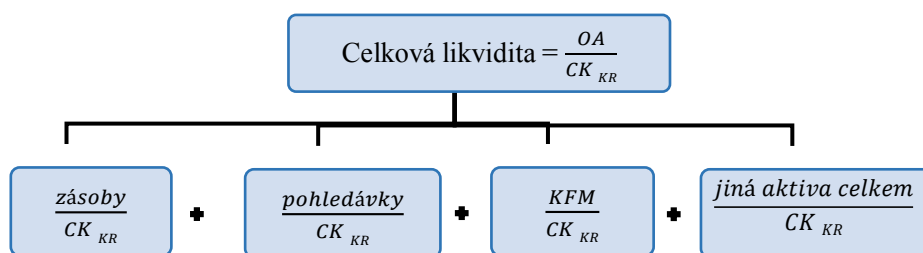
$$R_x = \frac{x_1 - x_0}{x_0} \quad \text{a} \quad R_{ai} = \frac{a_1 - a_0}{a_0}, \quad (2.31)$$

a vyčíslení příslušných dílčích vlivů takto:

$$\begin{aligned} \Delta x_{ai} &= \frac{1}{R_x} \cdot R_{a1} \cdot \left(1 + \frac{1}{2} \cdot R_{a2} + \frac{1}{2} \cdot R_{a3} + \frac{1}{3} \cdot R_{a2} \cdot R_{a3} \right) \cdot \Delta x, \\ \Delta x_{a2} &= \frac{1}{R_x} \cdot R_{a2} \cdot \left(1 + \frac{1}{2} \cdot R_{a1} + \frac{1}{2} \cdot R_{a3} + \frac{1}{3} \cdot R_{a1} \cdot R_{a3} \right) \cdot \Delta x, \\ \Delta x_{a3} &= \frac{1}{R_x} \cdot R_{a3} \cdot \left(1 + \frac{1}{2} \cdot R_{a1} + \frac{1}{2} \cdot R_{a2} + \frac{1}{3} \cdot R_{a1} \cdot R_{a2} \right) \cdot \Delta x, \end{aligned} \quad (2.32)$$

kde a_i představují vlivy dílčích ukazatelů na odchylku vrcholového ukazatele x .

Obr. 2. 3 Pyramidový rozklad ukazatele celkové likvidity

Další skupinou ukazatelů, které lze podrobit analýze odchylek a určit tak vlivy dílčích činitelů, jsou ukazatele likvidity. Možné rozložení celkové likvidity znázorňuje Obr. 2. 3.

Z obrázku znázorňujícího pyramidový rozklad ukazatele celkové likvidity je patrné, že mezi jednotlivými dílčími vlivy jsou aditivní vazby. Ke kvantifikaci dílčích vlivů se přistupuje podle následujícího vztahu:

$$\Delta x_{ai} = \frac{\Delta a_i}{\sum_i \Delta a_i} \cdot \Delta x, \quad (2.33)$$

kde Δa_i je rozdílem mezi hodnotami dílčích ukazatelů v čase následným a výchozím.

Součet všech vlivů u zmíněných metod by měl být roven procentuální změně vrcholového ukazatele.

3 CHARAKTERISTIKA A POPIS PODNIKU

Cílem této kapitoly je seznámení se s vybranou neziskovou organizací, která se stala podnětem k této bakalářské práci. Danou společností je Člověk v tísni, o.p.s., která se zaměřuje na různé formy dobrovolné pomoci.

3.1 Představení organizace a její prospěšné činnosti

Organizace Člověk v tísni jako obecně prospěšná společnost, vznikla 16. dubna 1999 zápisem do rejstříku obecně prospěšných společností vedeným Městským soudem v Praze. Její činnost však začala o několik let dříve, konkrétně v roce 1992, a během dvaceti let se z ní stala jedna z největších neziskových organizací ve střední Evropě. Sídli v Praze na Šafaříkově ulici a na území České republiky má osm poboček, např. v Olomouci, Karlových Varech, Liberci nebo Plzni. Svou organizační složku má i na Slovensku, jež vznikla z rozhodnutí Ministerstva vnitra Slovenské republiky 2. srpna 2004. Logo organizace znázorňuje Obr. 3. 1.

Obr. 3. 1 Logo

O její vznik se kromě Ing. Jaromíra Štětiny a Šimona Pánka zapříčinila i Česká televize. Organizační strukturu mimo jiné tvoří správní rada s předsedkyní paní Kristinou Taberyovou, která je tříčlenná a vykonává svou funkci s péčí řádného hospodáře dle zákona o obecně prospěšných společnostech. Kontrolním orgánem je tříčlenná dozorčí rada s předsedkyní paní Vlastou Lajčákovou. Ředitelem a statutárním orgánem stojícím v čele organizace je v současnosti pan Šimon Pánek. Celkem společnost čítá kolem tisícovky zaměstnanců, přičemž v tuzemsku pracuje přes 400 zaměstnanců, z nichž víc než 30 osob zastává hlavní řídicí činnosti, a kolem 600 lidí jsou z řad místních obyvatel, kde zrovna organizace působí.

Hlavní činnosti Člověka v tísni, které se staly účelem jejího založení, lze shrnout do čtyř primárních oblastí, kterými jsou humanitární a rozvojová pomoc, podpora lidských práv, programy sociální integrace a oblast vzdělávání. Kromě těchto základních aktivit organizace dále poskytuje doplňkové činnosti za úplatu, kterými nesmí být ohrožena kvalita a rozsah jejich služeb, např. reklamní činnost, zprostředkovatelská činnost v oblasti reklamy, hostinská činnost, pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor. Je také

zprostředkovatelem pomoci, kdy vystupuje např. jako distributor potravinové a materiální pomoci od donorů k příjemcům, technický poradce při obnově a rozvoji venkova, z níž ale nevznikají společnosti žádné náklady ani výnosy.

Organizace se řídí základními lidskými hodnotami - důstojnost a svoboda – které spolu s myšlenkami humanismu, rovnosti a solidarity dávají základ pro všeobecná lidská práva. Člověk v tísní usiluje o společnost, která je zodpovědná, etická a respektuje sebe navzájem, pomáhá jí zlepšovat životní standardy a řešit vzniklé problémy, které nesleduje jen na lokální úrovni nýbrž celosvětově. „Věřím v pozitivní lidské vlastnosti, které často vypadají, že jsou pošlapány, ale pak se zase zvednou: pravda, čest, odvaha, služba.“ (Šimůnek a Mašek, 2016, s. 70)

Člověk v tísní spolu s německými, irskými, nizozemskými a francouzskými neziskovými organizacemi tvoří Allianci 2015, tj. skupina sedmi evropských neziskovek poskytující humanitární pomoc a realizující rozvojové projekty. Jejich vzájemná spolupráce přispívá k efektivnějším výsledkům a shromažďováním finančních prostředků je dosaženo jejich lepšího využití.

3.2 Historie a současnost

Prvním krokem v roce 1992 k vzájemné pomoci je vyhlášení sbírky pro válkou postiženou oblast Náhorní Karabach v Ázerbájdžánu prostřednictvím skupiny Epicentrum, který jako novinářsko-humanitární tým přešel pod Nadaci Lidových novin. Úplně první sbírka na zemětřesením zasaženou Arménii však proběhla již v roce 1988. V následujících letech se seskupení nejvíce ze všech bývalých zemí východního bloku podílelo na humanitární pomoci v Bosně a Hercegovině. V postižených oblastech přispívalo finančními prostředky, potravinami, léky a hygienickými potřebami. Ve spolupráci s jinými charitami či organizacemi podporovalo Somálsko, Mongolsko a Čečensko.

V roce 1994 byla založena Nadace Člověk v tísní, jejímž patronem se stala Česká televize, a od tohoto roku je každoročně udělována cena „Homo Homini“ těm lidem, kteří se nejvíce zasadili o ochranu lidských práv a demokracii.

Ani po skončení války v Bosně a Hercegovině nepřestal Člověk v tísní se svou činností v těchto oblastech, kde rekonstruoval veřejné budovy a pomáhal válkou psychicky traumatizovaným lidem v jejich opětovném začlenění do běžného života.

V letech 1997-98 spravovala organizace řadu projektů. Z vládních prostředků byly financovány dětské domovy a nemocnice v Albánii, v Bulharsku ústavy pro mentálně postižené děti; odstraňovala škody způsobené povodněmi na Moravě a ve Slezsku,

v anglickém Doveru působili dobrovolní pracovníci jako prostředníci mezi romskými přistěhovalci a tamějšími pracovníky sociálních služeb při řešení imigrační situace. Její demokraticky mířené aktivity sahaly až do zaoceánsky vzdálené Kuby, která se bouřila proti totalitnímu režimu, nebo do Běloruska sužovaného diktaturou tamějšího prezidenta Alexandra Lukašenka. Veřejné a vládní finanční zdroje putovaly i do Kosova, Tádžikistánu, Arménie a Moldávie, kde měly přispět k obnově zničených krajů po sesuvu půdy.

Rok 1999 byl rokem přeměny nadace v obecně prospěšnou společnost a vzniku mezinárodního festivalu „Jeden svět“, který odstartoval pořádání každoročních dokumentárních projekcí o lidských právech a je jedinečným druhem festivalu ve střední Evropě.

Začátkem nového tisíciletí začal Člověk v tísni usilovat o rozšíření povědomí o poměrech ve světě, krizích, porušování lidských práv a globálních problémech mezi širokou veřejností. Informace předávali prostřednictvím dokumentů natáčených ve spolupráci s Českou televizí a Infoservisem tj. přílohy vydávané v uznávaných časopisech. Pro zlepšení vztahů mezi menšinami a českými občany vznikl projekt „Varianty“ prezentován formou médií a vzděláváním žáků a studentů. Ani v dalších letech se společnost nepřestala zabývat vzděláváním žáků základních a středních škol, a pomocí programu „Jeden svět na školách“ jim přibližuje aktuální situaci a dění ve světě. O skutečnosti, že vzdělání je jednou z priorit organizace, svědčí fakt, že Člověk v tísni organizuje sbírky na výstavbu škol v chudých oblastech světa, především v Africe.

Mezi nejdůležitější mezníky v činnosti společnosti po roce 2000 do současnosti patří bezesporu mise ve válkou postiženém Afganistánu, Iráku a Sýrii. Zasahovala i při přírodních katastrofách v Íránu, Pákistánu, na Srí Lance, Jávě, Haiti a Filipínách. Dlouhotrvajícím a častým protivníkem je chudoba, která postihuje řadu zemí, především afrického kontinentu, např. Namibii, Etiopii a Somálsko.

V současnosti působí v Sýrii, kde zajišťují lidem potraviny, hygienické potřeby a základní služby, které si z důvodu válečného konfliktu nemohou sami zajistit. Stále pomáhá i ve východní Ukrajině, jejíž politická situace je pořád nejistá. V souvislosti s uprchlickou krizí se snaží pomoci co nejvíce lidem přímo v postižených zemích, zejména nejpotřebnějším – matkám s dětmi, a to nejrozličnějšími formami, od potravin a léků po poradenské služby.

3.3 Volba a hodnocení projektu

Při rozhodování o cíli mise, se Člověk v tísní zaměřuje na velikost krize s ohledem na její teritoriální polohu, zda jsou schopni zajistit dostatečný objem peněžních prostředků a tým zkušených pracovníků. „Děláme totiž také spoustu rozvojové práce, která není spojená s okamžitou katastrofou nebo konfliktem, ale má za cíl posunovat věci k lepšímu, pomáhat lidem stavět se na vlastní nohy, rozjíždět byznys nebo zlepšovat jejich vzdělání.“ (Šimůnek a Mašek, 2016, s. 64)

Výchozím podkladem každé humanitární operace, programu či projektu je analýza potřeb a rozpočtové plány podléhající vnitřní i vnější kontrole. Vedle časového plánu se zpracovává i logický rámec, který charakterizuje cíl mise, aktivity, rizika a žádané výstupy či úspěchy. V době trvání určitého projektu jsou průběžně sbíraná související data, sledovány přímé a nepřímé náklady, administrativní výdaje, na základě kterých dochází k jeho hodnocení. Nadbytečné aktivity jsou co nejrychleji přerušeny a dojde-li k odchýlení od předpokládaného cíle, je nutné najít řešení k jeho dosažení. K zjištění efektivnosti projektu jako celku dochází po jeho ukončení či dosažením daného cíle, a výsledné poznatky slouží při plánování dalších úkonů.

Slovy ředitele organizace pana Šimona Pánka: „Za posledních 20 let jsme byli u všech velkých konfliktů ve starém světě, tedy v Evropě a v Eurasii. (...) Máme nastavený humanitární imperativ, který velí, že pokud je taková krize, je naší povinností tam vyrazit.“ (Šimůnek a Mašek, 2016, s. 65)

3.4 Zdroje financování a jejich zúčtování

K vykonávání všech aktivit, o které v případě této společnosti není nouze, jsou zapotřebí peníze. Zdrojem příjmů Člověka v tísní jsou stále zdroje, které ale tvoří malou část zdrojů v porovnání s prostředky obstarávanými na konkrétní projekty.

Mezi klíčové zahraniční zdroje finančních prostředků patří prostředky Evropské unie z fondů a jejích agentur. Poskytováním pomoci na mezinárodní úrovni dochází k přerozdělování zdrojů vlád, nadací a podobných organizací, které plynou do neziskovky formou zahraničních vládních prostředků. Příspěvateli jsou např. NED – National Endowment for Democracy, MRRD – The Ministry of Rural Rehabilitation and Development of Afghanistan. Spolupráce s agenturami OSN, nadacemi a nevládními organizacemi přináší rovněž finanční prospěch. Mezi nejdůležitější patří např. UNICEF – United Nations

Children's Fund, IRC – International Rescue Committee, IOM – International Organization for Migration a řada dalších.

V počátcích samotné existence Člověka v tísní byly využívány tuzemské zdroje, a jejich přísun se ani během dvaceti let působnosti nezastavil. Česká vláda hojně přispívá ze státního rozpočtu na podporu veřejného zájmu, a výjimkou nejsou ani územní samosprávné celky. Důležité zastoupení v dárcovství mají firmy a jednotlivci, jejichž zájem o dobročinnost se zvyšuje. „Posledních deset let roste počet těch, kteří přispívají dlouhodobě nějakou menší částkou, například na rozvojové projekty. Už to tak dělá 20 tisíc jednotlivců. Plus stále roste mecenášství.“ (Šimůnek a Mašek, 2016, s. 67) Mezi firemní a institucionální dárce patří např. Česká spořitelna, ERV – Evropská pojišťovna, HBO, IBM, Prague Airport, Microsoft, Nadační fond Avast, Plzeňský Prazdroj, Sazka, British Embassy Baghdad, Česká rozvojová agentura, Ministerstvo kultury, Olomoucký kraj, Státní fond České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie, a řada dalších.

Ostatními příjmy z vlastní činnosti jsou mimo jiné kurzové zisky, úroky, tržby za vlastní výkony a výsledek hospodaření, který neslouží k obohacení členů organizace, ale jako interní zdroj financování pro její předmětné činnosti.

Většina zájemců přispívá z vlastní iniciativy, ale Člověk v tísní se snaží také přímo oslovovat možné dárce. Výchozím informačním kanálem jsou internetové stránky společnosti: www.clovekvtsni.cz záložka „Chci pomoci“, kde se zájemci dozví všechny potřebné údaje o probíhajících sbírkách, jak přispět finančním obnosem nebo skutečným dárkem.

Závazná metodika, v podobě prováděcí vyhlášky zákona o účetnictví pro účetní jednotky účtující v soustavě podvojného účetnictví, ukládá povinnost společnosti účtovat o prostředcích přijatých formou grantů, dotací a darů od zahraničních i tuzemských subjektů nejprve do fondů. Dojde-li v příslušném roce k jejich čerpání, jsou tyto prostředky přeúčtovány do výnosů v okamžiku jejich použití.

4 APLIKACE VYBRANÝCH METOD FINANČNÍ ANALÝZY A ZHODNOCENÍ ZJIŠTĚNÝCH VÝSLEDKŮ

Finanční výkonnost organizace Člověk v tísni, o.p.s. bude zhodnocena pomocí deterministických metod, a to analýzou trendů, analýzou struktury, poměrovou analýzou a analýzou soustav ukazatelů za roky 2012, 2013 a 2014.

Prioritním zdrojem dat sloužící jako základ pro provedení finanční analýzy byly účetní závěrky ověřené auditorem, jejichž součástí jsou účetní výkazy a vysvětlující informace a popis účetních metod v podobě příloh. Pro snadnější pochopení struktury některých údajů se staly důležitým podkladem výroční zprávy, konkrétně části nazvané „Finanční zpráva“, které jsou volně dostupné na internetových stránkách organizace.

4.1 Použití metody horizontální analýzy

Meziroční vývoj mezi jednotlivými položkami rozvahy, výkazu zisku a ztrát a výkazu cash flow a jejich změny sleduje analýza trendů, která je zachycena v Příloze č. 4, 6 a 8. Tzn. je sledován trend vývoje příslušných dat, který nazýváme horizontální analýzou.

Celková hodnota aktiv, a současně podle bilančního pravidla i pasiv, se v období od roku 2012 až 2014 zvyšovala, přičemž nárůst z r. 2013 na 2014 je nižší než nárůst z 2012 na 2013 o 8,8 % tj. 13 831 tis. Kč. Dlouhodobý majetek celkem se v roce 2013 snížil o 3 549 tis. Kč oproti roku 2012, což bylo mimo jiné způsobeno výrazným poklesem dlouhodobého finančního majetku o 32,1 %. Důvodem byl úbytek cenných papírů o 1 759 tis. Kč v důsledku jejich prodeje a uplynutí doby splatnosti. Dlouhodobý hmotný majetek naopak vykazoval 6,7 % navýšení v roce 2014 oproti r. 2013, a napomohl ke kladné absolutní změně dlouhodobého majetku celkem. Značné výkyvy hodnot měly položky zásob a jiných aktiv celkem. Zvýšení zásob v prvním meziročním srovnání dosahovalo 140 % a v dalším vykazovalo záporné hodnoty -29,4 %. Během roku 2012 byl poskytnut vysoký objem záloh na zásoby na pořízení zásob humanitární pomoci pro Kongo a Turecko a značná výše finančních prostředků byla vázána i v materiálu na skladě, která představovala nepředané zásoby ve formě budoucích darů a vzdělávací materiály. Tyto skutečnosti po jejich realizaci vyvolaly snížení v hodnotě zásob. Navýšení jiných aktiv celkem o 21 721 tis. Kč v roce 2014 přivodil nárůst příjmů příštích období pro projekty částečně realizované v daném roce pocházející od Evropské unie a americké vlády. Závazky z obchodních vztahů a přijaté zálohy nejvíce ovlivnily růst krátkodobých závazků v roce 2014 o 40,5 %. Záporná absolutní změna jiných pasiv celkem v roce 2013 byla zapříčiněna výraznějším snížením výnosů příštích období na pomoc

v Afghánistánu a Etiopii než souhrn přírůstků výdajů příštích období a pasivních kurzových rozdílů; projektové náklady partnerů a cestovní náhrady zaměstnanců jakožto výdaje příštích období způsobily navýšení položky jiných pasiv celkem v roce 2014 o 3 180 tis. Kč.

Horizontální rozbor výkazů zisků a ztrát je proveden v Příloze č. 6. K nápadným zvýšením v položkách nákladů došlo v roce 2014 zejména u daní a poplatků celkem, což způsobily ostatní daně a poplatky, u ostatních nákladů celkem, kde sehrály svou roli položky darů pro uprchlíky ze Sýrie a Ukrajiny či dary na zemědělský rozvoj v Afghánistánu a u jiných ostatních nákladů. V roce 2013 bylo poskytnuto o 381 tis. Kč více členských příspěvků než rok předešlý, ale v roce 2014 došlo k jejich snížení o 54,9 %, což vysvětluje změny poskytnutých příspěvků celkem. Tržby za vlastní výkony a zboží celkem byly v roce 2013 nižší o 10 082 tis. Kč příčinou poklesu tržeb z prodeje služeb. V položce zúčtování fondů, které obsahují výnosy související s využitím těchto prostředků na hlavní činnosti organizace, došlo k nárůstu během r. 2014 a tudíž i k 57,2 % zvýšení ostatních výnosů celkem. Výnosy v jednotlivých letech vždy převýšily náklady, tzn., že společnost efektivně hospodařila, a v roce 2014 dokonce dosáhla miliardového obrátu. Organizace, jakožto právnická osoba, platila daň z příjmů právnických osob, která byla nejvyšší v r. 2014 tj. 1 069 tis. Kč, a to z důvodu nejvyššího dosaženého výsledku hospodaření. V roce 2013 byl zisk organizace nižší než v roce předcházejícím, ale zisk roku následujícího se navýšil o 279,1 % tj. o 3 854 tis. Kč.

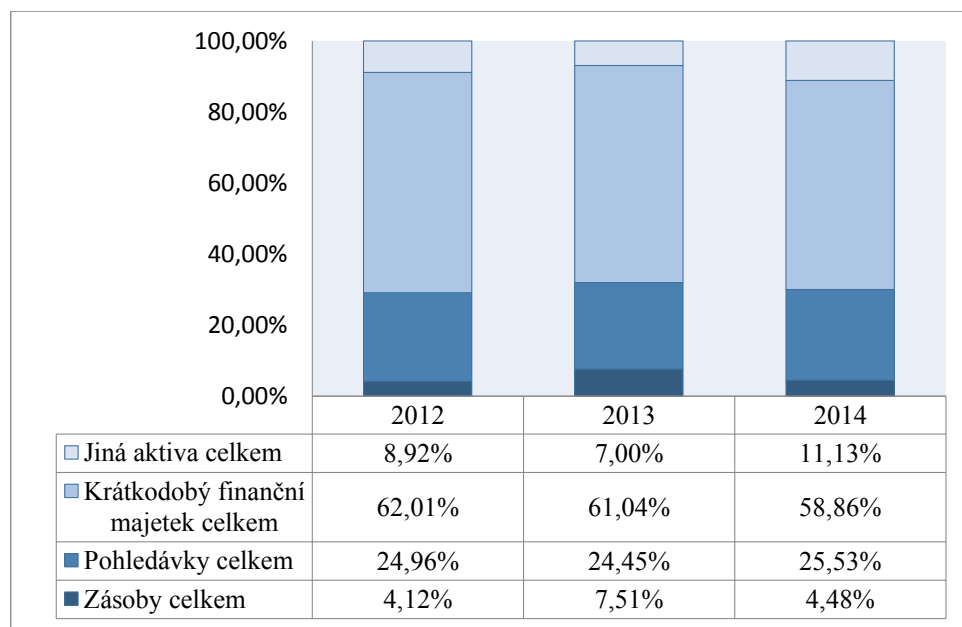
Největší vliv na absolutní i relativní změny v čistých peněžních tocích z provozní činnosti měl pokles hodnoty darovaného majetku v roce 2013 o 28 433 tis. Kč a změna potřeby pracovního kapitálu. Peněžní toky z investiční činnosti zaznamenávají pokles investic do dlouhodobého majetku nebo jeho prodeje v letech 2013 a 2014 oproti roku 2012. Rok 2013 znamenal v oblasti finanční činnosti společnosti výrazný posun, a to až o 340,19 % v čistých peněžních tocích, ale v následujícím roce se snížil o 56,88 %. I když docházelo k meziročním poklesům čistých peněžních prostředků, v roce 2013 o 10 343 tis. Kč a v roce 2014 o 18 178 tis. Kč, tak se stav peněžních prostředků na konci účetních období meziročně zvyšoval průměrně o 39 672 tis. Kč ročně.

4.2 Zhodnocení pomoci vertikální analýzy

Pomocí vertikální analýzy lze snadno vyjádřit, jak velký vliv mají jednotlivé dílčí položky na položky souhrnné a dále na celkovou hodnotu anebo nakolik je ovlivňována celková hodnota jednotlivými mezisoučty. Sleduje se struktura daného účetního výkazu a vývoj podílové veličiny vztažené k určité základně za jednotlivá léta.

Celková analýza struktury rozvahy je uvedena v Příloze č. 5. Zvolenou základnou pro sumární položky byla celková hodnota aktiv a pasiv, pro jednotlivé veličiny údaje souhrnné. Největší podíl na aktivech měl krátkodobý majetek celkem ve výši 85,41 % v roce 2012, 89,3 % v roce 2013 a 90,46% v roce 2014. Dlouhodobý majetek celkem v netto vyjádření, tj. po odečtení hodnoty oprávek od brutto hodnoty příslušné složky dlouhodobého majetku, byl nejvíce zastoupen stavbami a dlouhodobým hmotným majetkem a to samostatnými movitými věcmi v podobě automobilů a motocyklů. V dlouhodobém nehmotném majetku největší podíl tvořil software, který se např. v r. 2012 podílel 8,77 % na celkovém dlouhodobém majetku, a dluhové cenné papíry značně ovlivnily dlouhodobý finanční majetek, kdy v roce 2013 a 2014 představovaly jediného zástupce této kategorie dlouhodobého majetku. Procentní podílovou strukturu krátkodobého majetku celkem znázorňuje Graf 4. 1, z něhož vyplývá, že podstatnou část tvoří krátkodobý finanční majetek především položka účtů v bankách, dále pohledávky, jiná aktiva celkem prostřednictvím příjmů příštích období a nejmenší část vytvářejí zásoby.

Graf 4. 1 **Struktura krátkodobého majetku celkem**

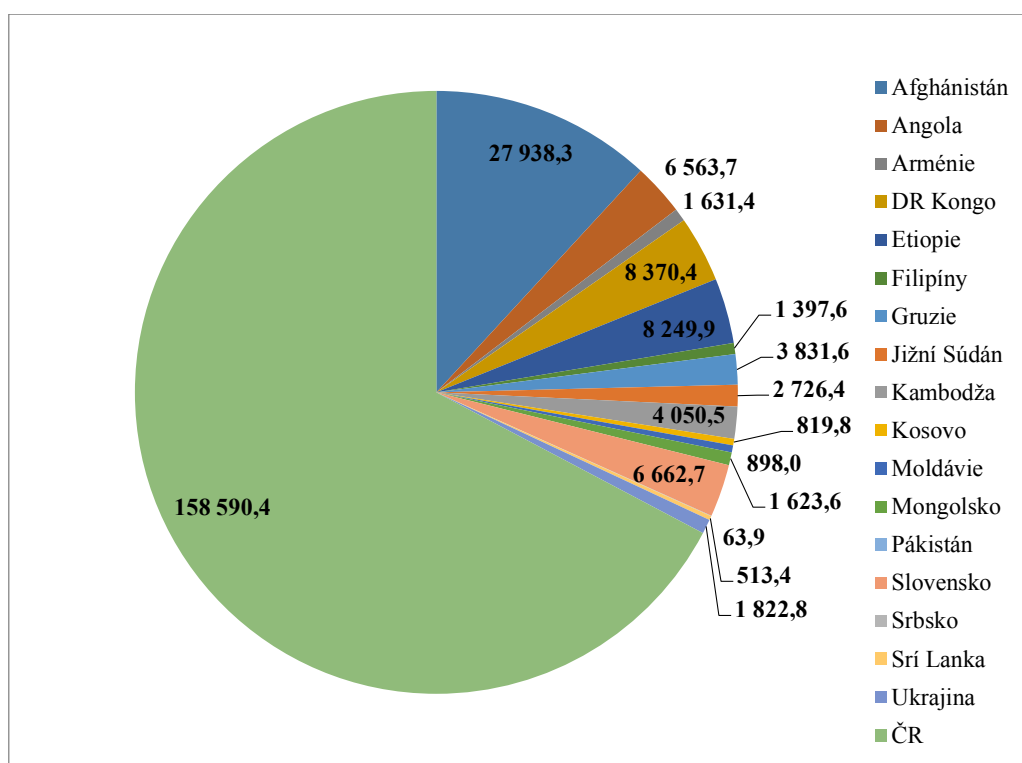

Pasiva organizace byla zastoupena především vlastními zdroji celkem, které v jednotlivých letech přesahovaly tři čtvrtiny pasiv. Vlastní zdroje společnosti tvoří z 99 % jmění a zbytek výsledek hospodaření. Vedoucí pozici jmění celkem obstarávají fondy, které se člení na fondy vázané sloužící na účely vymezené poskytovatelem prostředků a na fondy volně využívané dle potřeb Člověka v tísni. Fondy vázané zahrnují finanční pomoc získanou veřejnými sbírkami na konkrétní projekty, dotacemi z tuzemských i zahraničních rozpočtů,

granty a ostatními fondy; veřejné sbírky pořádané v souvislosti s určitými krizemi a prostředky od investorů jsou součástí fondů volných. Cizí zdroje byly zastoupeny z většiny krátkodobými závazky celkem v podobě závazků vůči dodavatelům, zaměstnancům a v souvislosti s přijatými zálohami od Evropské komise a projektových partnerů.

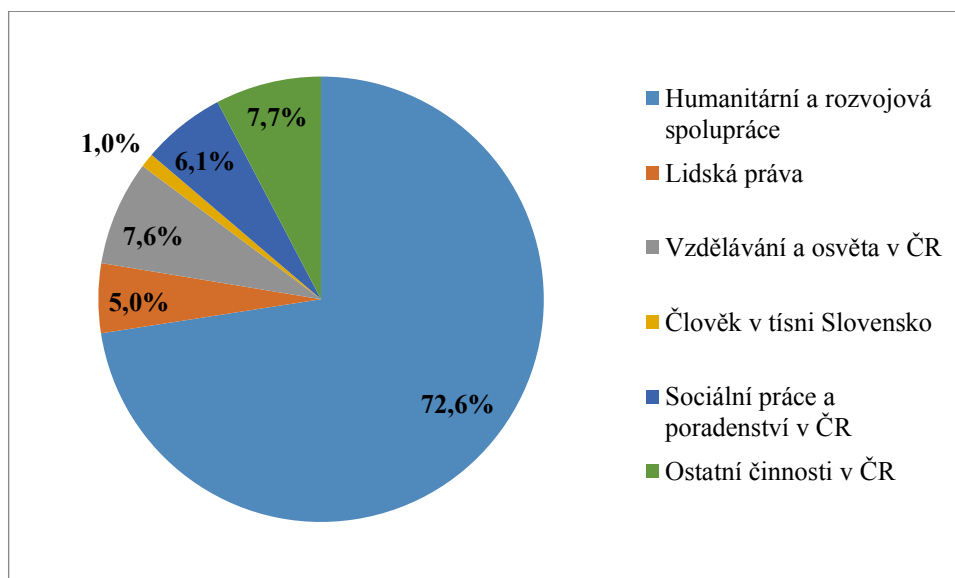
Při vertikálním rozboru výkazu zisku a ztráty jako základny byly zvoleny celková hodnota nákladů, výnosů a výsledek hospodaření před zdaněním. Položkami nejvíce ovlivňujícími náklady jsou zejména: ostatní služby s více než osmdesáti procentním podílem na službách celkem, dary v ostatních nákladech celkem, osobní náklady, jejichž struktura je graficky znázorněna pomocí Grafu 4. 2, a spotřeba materiálu.

Graf 4. 2 Výše osobních nákladů společnosti v tis. Kč za rok 2014

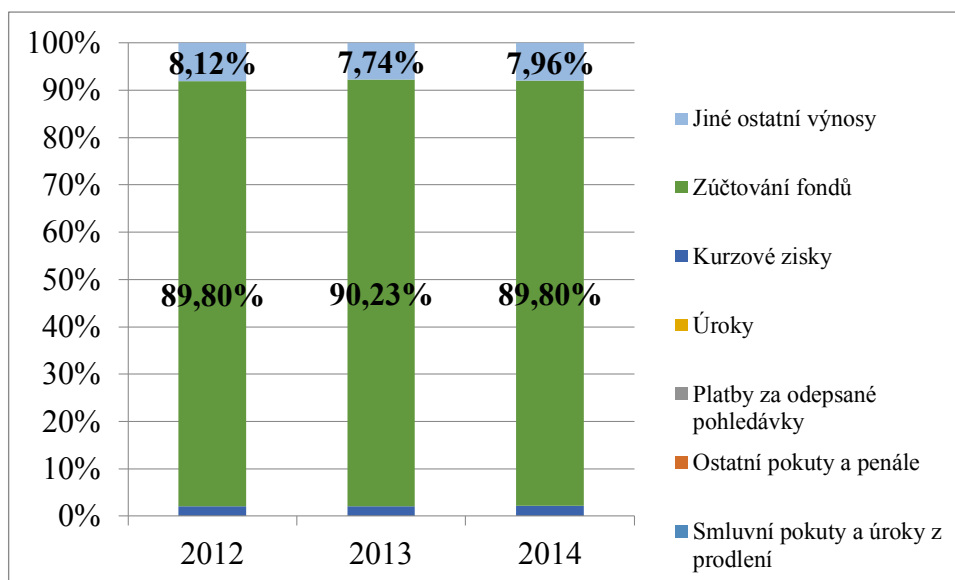
Celkové náklady společnosti vznikly v souvislosti s výkonem činností Člověka v tísní a jeho projekty, které přehledně zachycuje Graf 4. 3. Z uvedeného grafu za rok 2014 vyplývá, že největší pozornost byla věnována humanitární a rozvojové spolupráci, a to podílem ve výši 72,6 %, kam patří i činnost zabývající se pomocí při obnově po katastrofách. V menší míře náklady souvisely s ochranou lidských práv, vzděláváním a osvětou, sociální prací a poradenstvím, ostatními činnostmi souvisejícími s podporou projektů a činnostmi společnosti na Slovensku.

Graf 4. 3 Celkové náklady společnosti podle druhů hlavních činností v % za rok 2014

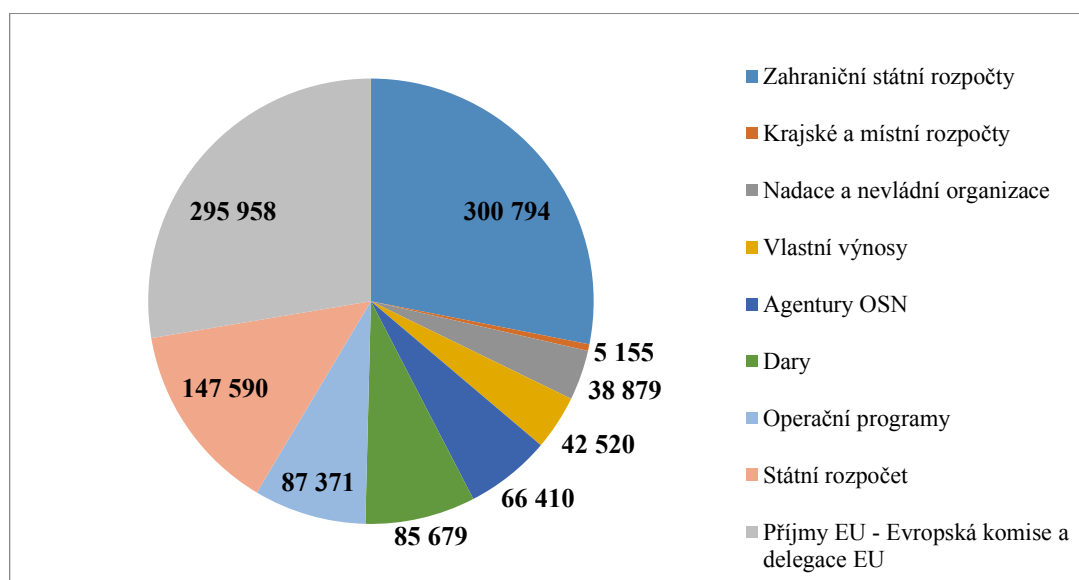
Druhou důležitou skupinou, která je v podnicích nejvíce sledována, jsou výnosy. 90,27 % v roce 2012, 92,44 % v roce 2013 a 93,39 % v roce 2014 tvoří ostatní výnosy celkem na celkových výnosech. Pro přehlednější znázornění, co mělo největší vliv na to, že byly ostatní výnosy tak významnou položkou ve výnosech, byl vytvořen Graf 4. 4.

Graf 4. 4 Struktura ostatních výnosů celkem dle výsledků vertikální analýzy

Z výše uvedeného grafu vyplývá fakt, že společnost z fondů čerpala v příslušných letech vysoký objem přijatých finančních prostředků. Zbylou část výnosů společnost utrážila např. prodejem svých služeb, zboží, majetku a přijetím příspěvků ve formě darů. Struktura výnosů k přihlédnutí k předmětu činnosti organizace je znázorněna v Grafu 4. 5, který prezentuje nejvýnosnější rok 2014.

Graf 4. 5 Celkové výnosy společnosti v tis. Kč za rok 2014

Odečtením celkových výnosů a celkových nákladů je vyčíslen výsledek hospodaření, který může mít podobu zisku nebo ztráty. Člověk v tísni dlouhodobě hospodaří se ziskem, který se skládá z daně a čistého zisku. Daň z příjmů se podílela 10,27 % v r. 2012, 8,36 % v r. 2013 a 16,96 % v r. 2014 na výsledcích hospodaření v jednotlivých letech, kdy v r. 2014 neziskovka dosáhla zisku až 5 235 tis. Kč.

Při vertikální analýze peněžních toků, viz Příloha č. 9, jasně určíme, o kolik procent se zvýšil stav hotovosti během určitého roku vzhledem k počátečním zůstatkům. V roce 2012 došlo k navýšení stavu peněžní zásoby o 35,68 %, v r. 2013 o 22,74 % a v r. 2014 o 12,48 %, kdy sledujeme jeho meziroční snižování. Tím, že společnost disponovala vysokým objemem poskytnutých peněz zaúčtovaných ve fondech, jsou změny ve finanční činnosti značné, především v roce 2013, kdy čisté peněžní toky vzrostly z 29,68 % podílu v roce 2012 na 158,39 %. Společnost také v daném roce omezila své výdaje spojené s nabýváním stálých aktiv, což zachycují peněžní toky z investiční činnosti. Výrazněji se měnily hodnoty v mezisoučtu změny potřeb pracovního kapitálu, kdy společnosti rostly přírůstky pohledávek a aktivních účtů časového rozlišení v roce 2013 a 2014, krátkodobých závazků a pasivních účtů časového rozlišení především v r. 2014, a v roce 2013 došlo ke zvýšení zásob na humanitární a rozvojovou pomoc.

4.3 Aplikace poměrových ukazatelů

Pomocí poměrových ukazatelů lze snadno a rychle analyzovat ekonomická data, tzn. poměřovat hodnoty jednotlivých údajů, jež poskytnou výsledky, na základě kterých dochází k hodnocení finanční způsobilosti podniku.

Příslušná metodika k jednotlivým ukazatelům je popsána v druhé kapitole, v části věnované finanční analýze, a potřebná data k dosazení do vzorců byla vyňata z účetních výkazů uvedených v Příloze č. 1 a 2. Výsledky horizontální a vertikální analýzy byly použity i v této praktické části věnované ocenění podniku pro lepší pochopení a analýzu výsledků.

4.3.1 Analýza finanční stability

Organizace Člověk v tísni disponuje výraznějším objemem finančních prostředků ve vlastním kapitálu než v cizích zdrojích. Vyplývá to ze skutečnosti, že její hospodářská činnost závisí od poskytnutých prostředků od jiných ekonomických subjektů, které využívá k humanitární a rozvojové pomoci, protože její práce je dobrovolná a ne finančně ohodnocená. Přijaté prostředky ve formě grantů, dotací a darů společnost účtuje dle závazné metodiky do fondů, jejichž použití je přeúčtováno do výnosů, a které jsou součástí vlastních zdrojů. Výsledky ukazatele podílu vlastního kapitálu na aktivech uvedené v Tab. 4. 1 jasně znázorňují, že vlastní zdroje společnosti se podílely na krytí majetku více jak 77 % ve všech třech sledovaných letech. Finanční stabilita je znázorněna trendem ukazatele, tedy jeho docela vyrovnaným vývojem, až na vyšší hodnotu roku 2013, kdy hodnota vlastních zdrojů narostla až o 78 676 tis. Kč, dle údaje převzatého z horizontálního rozboru rozvahy v Příloze č. 4, ale v dalším roce již nebyl přírůstek tak vysoký nýbrž o 40 098 tis. Kč nižší. Finanční samostatnost podniku je tedy poměrně stabilní a vysoká.

Extrémně vysoké hodnoty ukazatele stupně krytí stálých aktiv vyjadřují skutečnost, že společnost měla nízký podíl dlouhodobého majetku na celkových aktivech, a to pouhých 14,59 % v roce 2012, 10,7 % v roce 2013 a 9,54 % v roce 2014 podle údajů v Příloze č. 5. V roce 2012 by společnost svými dlouhodobými zdroji, respektive vlastními zdroji, protože hodnota dlouhodobých závazků celkem činila 0 Kč, byla schopna financovat dlouhodobý majetek 5 krát, v r. 2013 7 krát a v r. 2014 až 8 krát. Žádoucí rostoucí trend je zde nanejvýš dosažen.

Tab. 4. 1 Ukazatele finanční stability

UKAZATELE FINANČNÍ STABILITY			2012	2013	2014
Podíl VK na A	VK/A (2.4)		77,6 %	81,7 %	78,3 %
Stupeň krytí SA	$VK+CZ_{DL}/SA$ (2.5)		532,2 %	764,1 %	820,3 %
Finanční páka	A/VK (2.6)		1,288	1,224	1,278

Majetkový koeficient neboli finanční páka vychází ze stejných údajů jako ukazatel podílu vlastního kapitálu na aktivech, což znamená, že platí stejné skutečnosti popsané výše. Vysoké podíly vlastního kapitálu na celkových pasivech, zároveň i aktivech, vedly k nízkým a stabilním výsledným hodnotám ukazatele. S růstem vlastního kapitálu se finanční páka snižovala, rostla však i hodnota aktiv, proto pokles ukazatele nebyl tak značný. Přírůstek vlastních zdrojů byl vyšší v roce 2013, tudíž se hodnota finanční páky snížila více tj. na 1,224.

4.3.2 Analýza zadluženosti

Ukazatel celkové zadluženosti koresponduje s ukazatelem podílu vlastního kapitálu na aktivech dle vzorce (2.4), ale zaměřuje se na cizí zdroje. Podíl dluhů k aktivům byl v roce 2012 22,4 %, v r. 2013 18,3 % a v r. 2014 21,7 %. Riziko zadluženosti společnosti bylo tedy nízké a klesající byl i trend ukazatele. Zadluženost Člověka v tísni byla z dlouhodobého hlediska nulová, protože společnost neměla žádné dlouhodobé cizí zdroje, a běžná zadluženost sledující krátkodobé závazky - krátkodobá zadluženost - dosahovala výsledků uvedených v Tab. 4. 2. S přísunem vlastních zdrojů do organizace v r. 2013 klesla jak celková tak i běžná zadluženost, která se v dalším roce zvýšila z důvodu již menšího přírůstku vlastního kapitálu, ale stále se zadluženost pohybovala pod hranicí zadluženosti v roce 2012, tj. pod 22,4 % u celkové zadluženosti a 19,1 % u běžné zadluženosti, čímž potvrdila klesající trend ukazatele.

Tab. 4. 2 Ukazatele zadluženosti

UKAZATELE ZADLUŽENOSTI			2012	2013	2014
Ukazatel celkové zadluženosti	CK/A (2.7)		22,4 %	18,3 %	21,7 %
Dlouhodobá zadluženost	CZ_{DL}/A (2.8)		0,0 %	0,0 %	0,0 %
Běžná zadluženost	CK_{KR}/A (2.9)		19,1 %	15,7 %	18,9 %
Ukazatel zadluženosti VK	CK/VK (2.10)		28,8 %	22,4 %	27,8 %
Úrokové krytí	$EBIT/úroky$ (2.11)		0	0	0
Úrokové zatížení	$úroky/EBIT$ (2.12)		0	0	0
Úvěrová zadluženost	$úvěry/VK$ (2.13)		0	0	0
Doba návratnosti úvěru	$úvěry/EAT + odpisy$ (2.14)		0	0	0

Ačkoliv na základě výsledků analýzy finanční stability vyplývá, že Člověk v tísni byl v období 2012 – 2014 finančně stabilní společností, výsledky ukazatele zadluženosti vlastního kapitálu dle vzorce (2.10) nesouhlasí s tvrzením uvedeným v podkapitole 2.5.2 o pohybu zadluženosti od 80 % do 120 % u stabilních společností. Organizace vykázala nižších hodnot než uvedený interval. Důvodem je nižší využití cizích zdrojů na rozdíl od značného podílu zdrojů v podobě vlastního kapitálu, což do značné míry souvisí i s právní formou společnosti.

Společnost nezískala žádné finanční prostředky, které by musela vracet v plné výši spolu s cenou za jejich poskytnutí v podobě úroků, proto další ukazatele zadluženosti v Tab. 4. 2 vykazují nulových hodnot.

4.3.3 Analýza rentability

Rentabilita obecně poměřuje zisk a vložený kapitál. Od tohoto vztahu jsou odvozovány různé modifikace ukazatele, které dále slouží k hodnocení výnosnosti podniku. Nízké výsledky vybraných ukazatelů, které jsou uvedeny v Tab. 4. 3, vypovídají o tom, že Člověk v tísni není společností, jejímž cílem je dosahování zisku, ale organizací neziskovou.

Svědčí o tom i podíly výsledku hospodaření na vlastních zdrojích celkem ve vertikálním rozboru rozvahy v Příloze č. 5, kde největší podíl byl v roce 2014 jen 1,45 %. Podíly na celkové hodnotě pasiv rovnající se hodnotám aktiv byly tudíž ještě nižší. Rentabilita aktiv podle vzorce (2.15) vyšla 0,65 % v r. 2012, 0,38% v r. 2013 a 1,37 % v r. 2014. V roce 2012 došlo ke snížení výsledku hospodaření oproti minulému roku o 445 tis. Kč, ale značně narostl v roce 2014 o 3 854 tis. Kč, což vysvětluje odchylky mezi jednotlivými léty, které by jinak splňovaly rostoucí trend.

Zisk před úroky a daněmi nezahrnuje vliv daní a úroků a lze ho dále poměřovat s dlouhodobými zdroji, jež tvoří základní vztah pro výpočet rentability dlouhodobých zdrojů. Společnost neměla žádný kapitál vázaný v cizích dlouhodobých zdrojích, rentabilita dlouhodobých zdrojů tak vyjadřuje výnosnost vlastního kapitálu ve vztahu s *EBIT*. Výsledky tohoto vztahu znázorňuje Tab. 4. 3, a jsou vyšší než hodnoty rentability vlastního kapitálu dle (2.17), protože tento ukazatel vychází z čistého zisku upraveného o daně a úroky.

Z výsledků rentability tržeb vyplývá, že v roce 2012 jednou korunou tržeb dokázala společnost vyprodukovat 3,145 % čistého zisku, v roce 2013 o něco méně tj. 2,838 %, ale v roce 2014 až 7,803 %. Důležitější roli v organizaci sehrávají ostatní výnosy, v nichž jsou vázány prostředky z fondů, než tržby, proto výsledky dosahují nižší úrovně.

Rentabilita vlastního kapitálu vyjadřuje, kolik Kč čistého zisku připadá na jednu korunu vlastního kapitálu, což v případě organizace představovalo jen nepatrné množství. Podíl čistého zisku na vlastním kapitálu byl nejmenší v roce 2013 a to 0,43 % a největší v roce následujícím s 1,454 % podílem, z důvodu vysokého meziročního nárůstu čistého zisku. Stejných výsledků bylo dosaženo i vertikální analýzou rozvahy v Příloze č. 5.

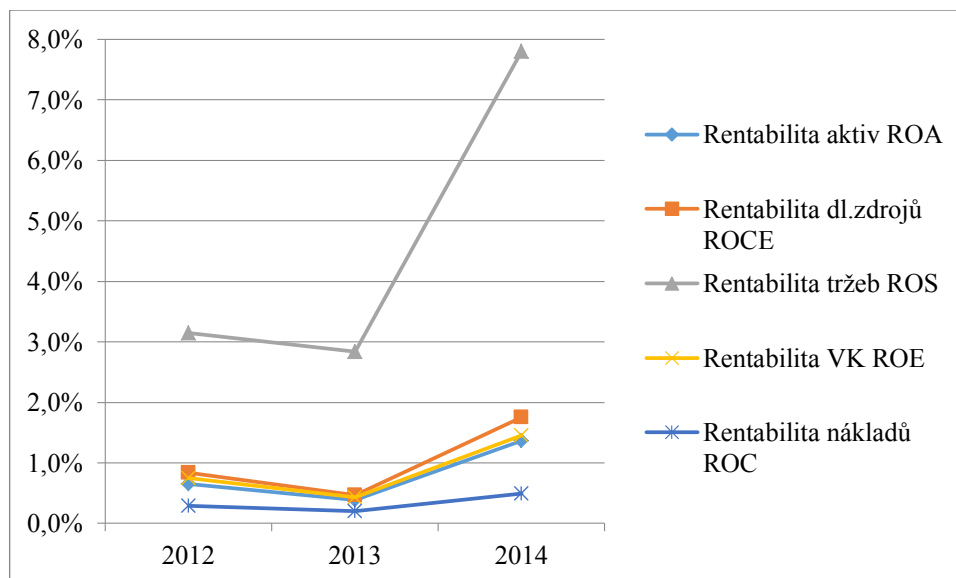
Tab. 4. 3 Ukazatele rentability

UKAZATELE RENTABILITY			2012	2013	2014
Rentabilita aktiv ROA	$EBIT/A$	(2.15)	0,651%	0,383%	1,370%
Rentabilita dlouh. zdrojů ROCE	$EBIT/VK+CK_{DL}$	(2.16)	0,838%	0,469%	1,751%
Rentabilita VK ROE	EAT/VK	(2.17)	0,752%	0,430%	1,454%
Rentabilita tržeb ROS	EAT/T	(2.18)	3,145%	2,838%	7,803%
Rentabilita nákladů ROC	$EAT/celkové\ náklady$	(2.19)	0,292%	0,201%	0,492%

Jednou korunou vynaložených nákladů vygenerovala společnost čistý zisk překračující v příslušných letech 0,2 %, a konkrétně dle výsledků v Tab. 4. 3 pomocí vztahu (2.19). Výše celkových nákladů byly v každém roce jen o něco nižší než výnosy; rozdíly mezi těmito veličinami vypovídající o hospodářském výsledku nebyly tak vysoké, aby bylo dosaženo vyšších ukazatelů rentability nákladů. Nejvyššího rozdílu mezi výnosy a náklady, ze kterého byla dále zaplacená daň z příjmů právnických osob, docílila společnost v roce 2014, a vzhledem k tomu vykazuje ukazatel ROC v tomto období nejvyšší hodnoty a to 0,492 %.

Výsledné hodnoty ukazatelů rentability a jejich vývoj během sledovaných tří let znázorňuje Graf 4. 6.

Graf 4. 6 Vývoj jednotlivých ukazatelů rentability ve sledovaných obdobích

4.3.4 Analýza aktivity

Základním prvkem všech ukazatelů aktivity jsou tržby, jejichž pozice v čitateli vypovídá o počtu obrátů určité části majetku na výnosy za rok a ve jmenovateli o počtu dnů přeměny majetku na peněžní prostředky.

Nízké úrovně hodnot obrátky celkových aktiv v Tab. 4. 4 svědčí o neefektivním využití majetku organizace. V její majetkové struktuře byl vysoký podíl oběžného majetku a to v podobě krátkodobého finančního majetku, který využívá pro veřejně prospěšné účely a ne k jejich zhodnocení. Kromě toho tržby nejsou prvořadým zdrojem výnosů společnosti, jejichž nízký podíl na celkových výnosech byl na úkor nízkých obrátů celkových aktiv. Kdyby tržby byly vyšší, rostly by i hodnoty ukazatele. Klesající vývoj ukazatelů je způsoben poklesem tržeb v roce 2013, zatímco hodnota aktiv se v průběhu třech let zvyšovala, ale meziroční absolutní změny aktiv klesaly. Opačný trend vývoje obrátky celkových aktiv se však netýká pouze tohoto ukazatele, ale všech dalších ukazatelů aktivity popsaných v Tab. 4. 4.

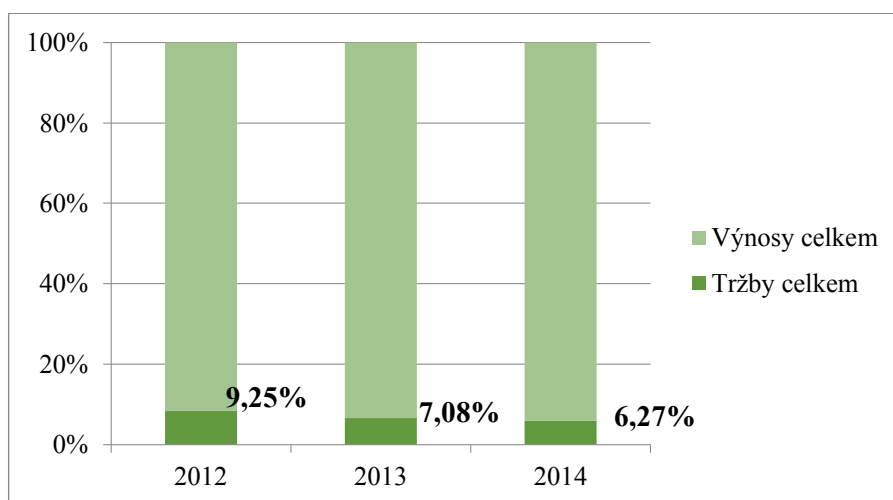
Žádaný co nejkratší počet dnů v případě ukazatelů dob obrátů je u výsledků organizace Člověka v tísni opačný. Počet dnů, za které by společnost inkasovala peníze za svůj majetek, se prodlužoval. Důvodem je vedoucí role výnosů nad tržbami v ziskovosti organizace. Skutečnost týkající se nízkých úrovní tržeb má tak negativní dopady na všechny ukazatele doby obratu.

Tab. 4. 4 Ukazatele aktivity

UKAZATELE AKTIVITY		2012	2013	2014
Obrátka celkových aktiv	T/A (2.20)	0,186	0,124	0,146
Doba obratu aktiv	$A \cdot 360/T$ (2.21)	1 940	2 910	2 470
Doba obratu zásob	$zásoby \cdot 360/T$ (2.22)	69	196	101
Doba obratu pohledávek	$pohledávky \cdot 360/T$ (2.23)	414	636	571
Doba obratu závazků	$závazky \cdot 360/T$ (2.24)	371	457	466

Dle výsledků doby obratu aktiv by se aktiva přeměnila na peněžní prostředky za 1 940 dní v roce 2012, až 2 910 dní v roce 2013 a 2 470 dní v roce 2014. Finanční prostředky ve formě tržeb inkasoval Člověk v tísni za zprostředkovatelskou činnost při rozvoji infrastruktury v Afghánistánu, poskytování sociálních služeb v tuzemsku, prodejem zboží, materiálu a majetku. Tyto aktivity představují úzký okruh působnosti organizace, které vykonává v rámci své hlavní činnosti, z níž plynou zejména výnosy. Nízký podíl tržeb na celkových výnosech znázorňuje Graf 4. 7.

Graf 4. 7 Podíl tržeb na celkových výnosech

Nejnižší úroveň doby obratu vykazovala nezisková organizace v oblasti zásob. Společnosti by průměrně trvalo 69 dní v roce 2012, než by prodala své zásoby, za něž by inkasovala peněžní prostředky v tržbách. Většinu zásob ale neprodávala v souvislosti s jejich návratností v tržbách, nýbrž je darovala. Proto jsou výsledky ukazatele doby obratu zásob v příslušných výších uvedených v Tab. 4. 4.

Dle vztahu (2.23), který vyjadřuje dobu obratu pohledávek, byla příslušná plnění přijata za 414 dní v r. 2012, 636 dní v r. 2013 a 571 dní v r. 2014. Ve výrobním podniku by ukazatel vyjadřoval počty dnů, za které jsou finanční prostředky vázané v pohledávkách, neboli jak dlouho podnik čeká na inkasování tržeb z titulu prodeje svých výkonů. Pohledávky Člověka v tísni se jakožto neziskové organizace týkaly peněžních prostředků doposud nepřijatých např. ve formě neuhrazených záloh, grantů, nevyfakturovaných uskutečněných plnění, jejichž přijetím a následným použitím v příslušném roce vznikly výnosy a ne tržby. Je nutno zmínit, že inkasování finančních prostředků od tuzemských či zahraničních orgánů státní moci, mezinárodních institucí není krátkodobou záležitostí.

Jak společnost přistupuje k placení svých dluhů, udává dobu obratu závazků. Z výsledků je zřejmé, že by organizaci trvalo 371 dní v r. 2012, 457 dní v r. 2013 a 466 dní v r. 2014 než by z tržeb uhradila své závazky. Struktura závazků byla tvořena dluhy z obchodních vztahů, vůči zaměstnancům, ke státnímu rozpočtu v podobě nevyčerpaných dotací a odvodů daní, a jinými závazky zejména při zúčtování záloh.

V souvislosti s negativním vlivem tržeb na výsledky ukazatelů v podobě jejich vysokých hodnot, byly provedeny stejné výpočty ukazatelů, ale namísto tržeb byly dosazeny hodnoty výnosů v jednotlivých letech. Výsledné hodnoty zachycuje Tab. 4. 5.

Tab. 4. 5 Ukazatele aktivity s dosažením výnosů do příslušných vztahů

UKAZATELE AKTIVITY		2012	2013	2014
Obrátka celkových aktiv	$\text{výnosy}/A$	1,821	1,624	2,180
Doba obratu aktiv	$A \cdot 360/\text{výnosy}$	198	222	166
Doba obratu zásob	$\text{zásoby} \cdot 360/\text{výnosy}$	7	15	7
Doba obratu pohledávek	$\text{pohledávky} \cdot 360/\text{výnosy}$	43	49	39
Doba obratu závazků	$\text{závazky} \cdot 360/\text{výnosy}$	38	35	32

Lze jednoznačně konstatovat, že aplikací výnosů bylo dosaženo příznivějších výsledků, které zásadně zkracují dobu vázanosti kapitálu v daných formách aktiv a vyjadřují tak nižší počet dnů jejich přeměny na peněžní prostředky.

4.3.5 Analýza likvidity

Platební schopnost organizace vyplývající z včasného hrazení krátkodobých dluhů je interpretována výsledky ukazatelů likvidity v Tab. 4. 6, jejíž součástí je i čistý pracovní kapitál a jeho využití při konstrukci dalších ukazatelů této kategorie.

Vysoký podíl oběžných aktiv a naopak nízký cizích zdrojů krátkodobých zabezpečuje organizaci vysokou úroveň ukazatele celkové likvidity, která v každém roce překročila hodnotu 4. Větší odchylka v roce 2013 byla způsobena meziročním nárůstem oběžných aktiv, a následný pokles v roce 2014 zřetelným zvýšením krátkodobých závazků.

Ukazatel pohotové likvidity je upraven o nejméně likvidní část oběžných aktiv, tzn. zásoby, jak znázorňuje vztah (2.26), a proto vykazuje nižších hodnot než celková likvidita. Rovněž tyto výsledky jsou vysoké a nepohybují se v obecném intervalu pro daný vztah.

Ukazatel okamžité likvidity pracuje jen s nejlikvidnějšími prostředky, jejichž výši by došlo k pokrytí krátkodobých dluhů nejméně dvakrát v roce 2012 a 2014 či až třikrát v roce 2013. Zatímco u ziskových společností by vysoká zásoba finančních prostředků nepřinášela žádný výnos, neziskové organizace disponující pohotovými prostředky mohou zajistit jejich prospěšné využití např. při nenadálých událostech finanční či materiální pomocí.

Tab. 4. 6

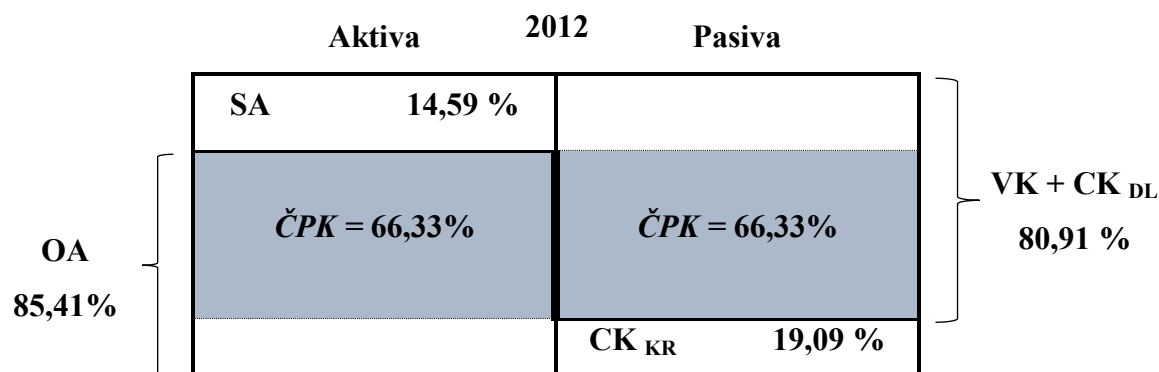
Ukazatele likvidity

UKAZATELE LIKVIDITY			2012	2013	2014
Celková/běžná likvidita	OA/CK_{KR}	(2.25)	4,475	5,690	4,799
Pohotová likvidita	$OA-zásoby/CK_{KR}$	(2.26)	4,290	5,263	4,584
Okamžitá likvidita	KFM/CK_{KR}	(2.27)	2,775	3,473	2,825
ČPK	$OA - CK_{KR}$	(2.28)	207 456	289 568	329 503
Poměrový ukazatel likvidity	$ČPK/OA$	(2.29)	78 %	82 %	79 %
Doba obratu pracovního kapitálu	$ČPK/T \cdot 360$	(2.30)	1286	2142	1768

Čistý pracovní kapitál vypočítaný rozdílem mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky signalizuje vysokou likviditu organizace, kdy po splacení krátkodobých dluhu pohotovými finančními prostředky jí zůstalo 207 456 tis. Kč v r. 2012, 289 568 tis. Kč v r. 2013 a 239 503 tis. Kč v r. 2014 v čistých pohotových prostředcích. Rostoucí trend ukazatele a výše hodnot znázorňují úspěšnost ve finanční činnosti společnosti, tedy značný přísun finančních zdrojů do neziskovky od jejich partnerů a dárců a jejich účelné využití.

To, jakým způsobem Člověk v tísni přistupuje k financování svého majetku a jaký kapitál k tomu používá, znázorňují následující obrázky, jež dále prezentují značnou roli čistého pracovního kapitálu v příslušných letech. Ke konstrukci schémat byla použita finanční data z rozvah za roky 2012, 2013 a 2014.

Obr. 4. 1 Schématické znázornění ČPK a jeho podílu v rozvaze společnosti za rok 2012

Obr. 4. 1 znázorňuje skutečnost, že v r. 2012 bylo dosaženo nejnižšího čistého pracovního kapitálu z důvodu nejvyšších procentních podílů jak stálých aktiv, tak krátkodobých cizích zdrojů.

Obr. 4. 2 Schématické znázornění ČPK a jeho podílu v rozvaze společnosti za rok 2013

Aktiva		2013	Pasiva		
OA	{	SA	10,7 %	VK + CK _{DL}	
		ČPK = 73,61%			84,31 %
		CK _{KR} 15,69 %			
		89,3 %			

Nejvyššího podílu ČPK na celkových aktivech a tudíž i pasivech bylo dosaženo v roce 2013, tj. 73,61 % a rok 2014 dosahoval obdobných výsledků dvou předcházejících let.

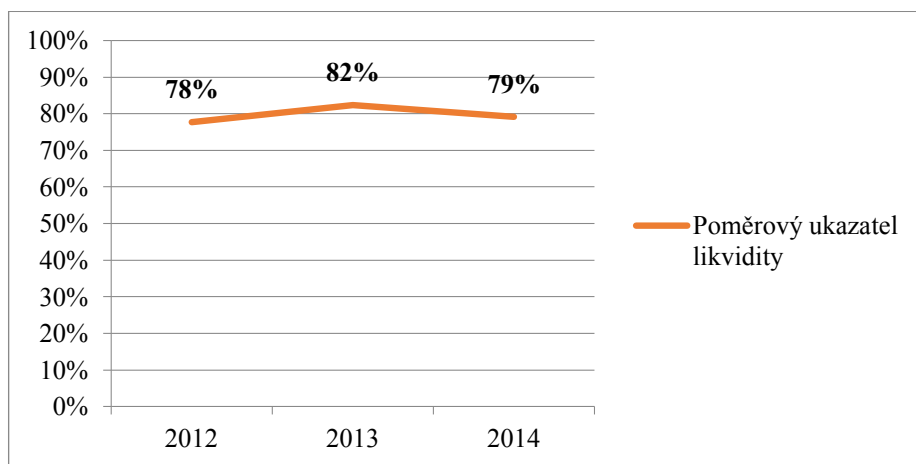
Obr. 4. 3 Schématické znázornění ČPK a jeho podílu v rozvaze společnosti za rok 2014

Aktiva		2014	Pasiva		
OA	{	SA	9,54 %	{	VK + CK _{DL} 81,15 %
		ČPK = 71,61%			
		CK _{KR} 18,85 %			

Schématy způsobů financování vypovídají o konzervativním přístupu k financování majetku společnosti, kdy dochází ke krytí oběžných aktiv dlouhodobými zdroji. Organizace Člověk v tísni získává vysoké objemy finančních prostředků pro realizaci svých záměrů, které účtuje do vlastních zdrojů a jež slouží mimo jiné k obstarávání materiálových zásob a pohotových finančních prostředků.

Obdržené výsledky poměrového ukazatele likvidity lze vysvětlit tak, že podíl ČPK na oběžných aktivech byl v r. 2012 78 %, v r. 2013 tvořil čistý pracovní kapitál 82 % oběžného majetku a v r. 2014 79 %, čím byl splněn i stabilní trend tohoto ukazatele znázorněný pomocí Grafu 4. 8. Skutečnosti týkající se vysoké likvidity organizace a nízkého podílu cizích zdrojů krátkodobých v pasivech zapříčinily vznik vyšších výsledků ukazatele, který překračuje obecný interval 30 – 50 % (Dluhošová, 2010).

Graf 4. 8 Vývoj poměrového ukazatele likvidity v období 2012 - 2014

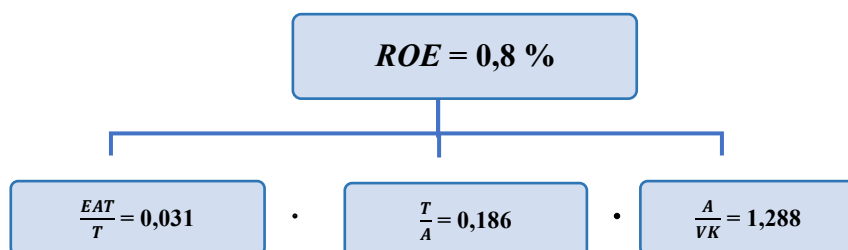
Posledně zmíněný ukazatel vycházející z čistého pracovního kapitálu znázorňující jeho dobu obratu svědčí o vysokém počtu dnů, za kolik by se část oběžného majetku kryta dlouhodobými zdroji, vrátila v tržbách. Výsledné hodnoty dle vztahu (2.30) udávají, že peněžní prostředky byly vázány v ČPK 1286, 2142 a 1768 dní v příslušných letech.

4.4 Pyramidový rozklad finančních ukazatelů a analýzy odchylek

Rentabilita vlastního kapitálu organizace Člověka v tísni byla adekvátně rozložena na dílčí ukazatele s cílem posoudit a vyčíslit jednotlivé vztahy tak, aby bylo dosaženo co nejlepší vypovídací schopnosti k posouzení vzájemných vlivů mezi vazbami na vrcholový ukazatel *ROE*. Vlivy dílčích ukazatelů první úrovně byly vyhodnoceny pomocí funkcionální metody.

První úroveň Du Pontova rozkladu *ROE* je tvořena vztahy z řad základních skupin poměrových ukazatelů a to rentabilitou tržeb *ROS*, obrátkou aktiv a finanční pákou. Avšak jejich hodnoty byly vyčísleny v předchozí podkapitole, byly podrobeny hlubší analýze. Výsledný pyramidový rozklad již s vyčíslením jednotlivých vztahů za rok 2012 je znázorněn v Obr. 4. 4.

Obr. 4. 4 Rozklad *ROE* za rok 2012

Pro zobrazení všech výsledků byla vytvořena Tab. 4. 7, která zachycuje výsledky dílčích ukazatelů za jednotlivá období, a tudíž lze souhrnně sledovat jak meziroční vývoje daných ukazatelů, tak jejich velikosti.

Tab. 4. 7 Výsledné hodnoty dílčích ukazatelů za období 2012 - 2014

		2012	2013	2014
1. stupeň	<i>EAT/T</i>	0,031	0,028	0,078
	<i>T/A</i>	0,186	0,124	0,146
	<i>A/VK</i>	1,288	1,224	1,278
	<i>EAT/VK</i>	0,8%	0,4%	1,5%

Největší zastoupení v rentabilitě vlastního kapitálu měla z dílčích ukazatelů finanční páka, jejíž výše je v daném ukazateli snadno vysvětlitelná z důvodu značného podílu vlastního kapitálu společnosti na celkových aktivech. Menší podíl tvořila obrátka aktiv a rentabilita tržeb. Výsledky ukazatelů v jednotlivých letech se vyvíjely poměrně stabilním tempem až na rentabilitu tržeb v roce 2014, jejíž meziroční růst byl výraznější z důvodu navýšení čistého zisku v tomto sledovaném roce.

Přesná kvantifikace vlivů dílčích ukazatelů prvního stupně na vrcholový ukazatel *ROE* pomocí funkcionální metody byla provedena odděleně za roky 2012-2013 a 2013-2014.

Prvním krokem k analyzování dílčích odchylek bylo stanovení odchylky vrcholového ukazatele x , který mezi prvním sledovaným obdobím tj. mezi rokem 2012 a 2013, dosáhl záporné hodnoty -0,4 %, a v dalším sledovaném období v letech 2013 až 2014 byl ve výši 1,1 %. Podrobnější postup zachycuje Tab. 4. 8.

Tab. 4. 8 Výpočet absolutní odchylky ukazatele *ROE* mezi lety 2012-2013 a 2013-2014

Ukazatel	Výpočet	Výsledek
ROE_{12}	<i>EAT/VK</i>	0,8%
ROE_{13}	<i>EAT/VK</i>	0,4%
ΔROE	$X_I - X_0$	-0,4%
ROE_{13}	<i>EAT/VK</i>	0,4%
ROE_{14}	<i>EAT/VK</i>	1,5%
ΔROE	$X_I - X_0$	1,1%

Základní charakteristika metody byla popsána v podkapitole 2. 6, kde byly rovněž znázorněny základní vztahy potřebné k výpočtu jednotlivých vlivů.

Tab. 4. 9

Analýza odchylek pomocí funkcionální metody

Funkcionální m.	2012	2013	$R a$	Δx_{ai} v %	pořadí
$a_1 = EAT/T$	0,031	0,028	-0,097	-0,063	2.
$a_2 = T/A$	0,186	0,124	-0,333	-0,248	1.
$a_3 = A/VK$	1,288	1,224	-0,050	-0,032	3.
Σ	-	-	-	-0,4	-
	2013	2014	$R a$	Δx_{ai} v %	pořadí
$a_1 = EAT/T$	0,028	0,078	1,786	0,795	1.
$a_2 = T/A$	0,124	0,146	0,177	0,138	2.
$a_3 = A/VK$	1,224	1,278	0,044	0,037	3.
Σ	-	-	-	1,1	-

Pomocí diskretních výnosů viz (2.31) byly vyčísleny dílčí vlivy podle vztahu (2.32), jejichž součet vždy tvořil odchylku vrcholového ukazatele, a následně určeno pořadí podle velikosti jejich vlivů, což je znázorněno v Tab. 4. 9.

V prvních dvou sledovaných letech měla největší vliv na rentabilitu vlastního kapitálu obrátka aktiv, již menší vliv měla rentabilita tržeb a v poslední řadě finanční páka.

Jiné pořadí dílčích vlivů vykazoval vrcholový ukazatel v posledních dvou sledovaných obdobích. Nejvlivnějším ukazatelem byla rentabilita tržeb a to proto, že v roce 2014 byl zisk společnosti podstatně vyšší než v roce předcházejícím a to o 3 854 tis. Kč, kdežto mezi rokem 2012 a 2013 klesl o 445 tis. Kč. Odchylky následujících dílčích činitelů nebyly již ovlivněny výraznějším meziročním vývojem, a proto jejich vlivy nejsou tak vysoké. Vliv obrátky aktiv byl větší než majetkového koeficientu.

Pyramidovému rozkladu byl podroben i ukazatel celkové likvidity, jehož podoba je znázorněna v podkapitole 2. 6. Vrcholový ukazatel byl rozložen tak, aby zachycoval hlavní složky oběžných aktiv, která tvořila významný podíl v aktivech společnosti, a určil tak dílčí vlivy podílů zásob, pohledávek, krátkodobého finančního majetku a ostatních aktiv celkem na krátkodobých závazcích.

Postup výpočtu byl zachován, tzn., že nejdříve byla kvantifikována odchylka vrcholového ukazatele x za období 2012 a 2013, a hned poté za léta 2013 a 2014. Výsledné hodnoty zachycuje Tab. 4. 10. V prvním sledovaném období dosahovala změna vrcholového ukazatele kladných hodnot a to 1,215, ale již v následujících dvou sledovaných letech analyzovaný ukazatel klesl o -0,891.

Tab. 4. 10 Výpočet absolutní odchylky ukazatele celkové likvidity mezi lety 2012-2013 a 2013-2014

Ukazatel	Výpočet	Výsledek
Celková likvidita ₁₂	$OA/CKKR$	4,475
Celková likvidita ₁₃	$OA/CKKR$	5,690
Δ Celkové likvidity	$X1 - X0$	1,215
Celková likvidita ₁₃	$OA/CKKR$	5,690
Celková likvidita ₁₄	$OA/CKKR$	4,799
Δ Celkové likvidity	$X1 - X0$	-0,891

Na základě vztahu (2.33) bylo zjištěno, že největší vliv na celkovou likviditu měl podíl krátkodobého finančního majetku na krátkodobých závazcích a to mezi roky 2012 a 2013 i roky 2013 a 2014, jak je uvedeno v Tab. 4. 11.

Tab. 4. 11 Analýza odchylek na základě aditivní vazby

	2012	2013	Δa	Δx_{ai}	pořadí
$a_1 = \text{zásoby}/CKKR$	0,184	0,428	0,243	0,243	3.
$a_2 = \text{pohledávky}/CKKR$	1,117	1,391	0,274	0,274	2.
$a_3 = KFM/CKKR$	2,775	3,473	0,699	0,699	1.
$a_4 = \text{jiná aktiva celkem}/CKKR$	0,399	0,398	-0,001	-0,001	4.
Σ	-	-	1,215	1,215	-
	2013	2014	Δa	Δx_{ai}	pořadí
$a_1 = \text{zásoby}/CKKR$	0,428	0,215	-0,213	-0,213	2.
$a_2 = \text{pohledávky}/CKKR$	1,391	1,225	-0,166	-0,166	3.
$a_3 = KFM/CKKR$	3,473	2,825	-0,649	-0,649	1.
$a_4 = \text{jiná aktiva celkem}/CKKR$	0,398	0,534	0,136	0,136	4.
Σ	-	-	-0,891	-0,891	-

Mezi roky 2012 a 2013 byl druhým nejvlivnějším faktorem podíl pohledávek na krátkodobých závazcích, dále podíl zásob a nejmenší podíl jiných aktiv celkem na cizích zdrojích krátkodobých.

V následujících dvou letech bylo pořadí jiné. Pokles podílu zásob na krátkodobých závazcích byl vyšší než podíl pohledávek se stejným základem, čímž si tyto dva dílčí ukazatele vyměnili pořadí. Nejmenší vliv měl opět podíl jiných aktiv celkem na krátkodobých závazcích.

4.5 Závěrečné zhodnocení zjištěných výsledků

Výsledky analýzy trendů a analýzy struktury přehledně nastiňují, jak se během tří let měnila a vyvíjela struktura majetku, vlastních i cizích zdrojů, nákladů a výnosů, peněžních prostředků, což představuje základní hospodářské operace zajišťující chod samotné organizace Člověka v tísni tak, aby byla schopna realizovat své činnosti, jež vedou k napomáhání jiným lidem. Známkou efektivního hospodaření byl kladný výsledek hospodaření v každém sledovaném roce, který s ohledem na její neziskovou činnost byl značný.

Pomocí zmíněných analýz bylo možné trochu předvídat potenciální vývoj ukazatelů další aplikované metody finanční analýzy – poměrové analýzy, a to prostřednictvím řady faktorů. K nejvíce projevujícím se činitelům ovlivňující sledované oblasti ukazatelů patřila velká převaha vlastních zdrojů v pasivech a krátkodobého majetku v aktivech.

Zmíněné dominující skutečnosti pozitivně ovlivnily některé sledované oblasti společnosti. Nadměrný podíl vlastního jmění odráží finanční stabilitu a nízkou zadluženost. Vysokého stupně likvidity bylo dosaženo nadprůměrným objemem peněžních prostředků vázaných v různých formách majetku, které byly ale nejvíce zastoupeny ČPK.

Příznivých závěrů však nebylo dosaženo ve zbylých dvou oblastech – v rentabilitě a aktivitě. Ačkoliv společnost dosahovala zisku, nejsou výsledky ukazatelů rentability příliš vysoké. Výše zisku byla podstatně nižší vzhledem k hodnotám poměřovaných veličin. Z hlediska druhu činností a způsobu získávání finančních prostředků organizace není zisk její prioritou, proto by nemusely být na rentabilitu kladeny vysoké cíle. Odlišné fungování společnosti, v porovnání s podniky jiných oborů činností, nejvíce odráží ukazatele aktivity. Nepříznivé hodnoty byly způsobeny nízkými tržbami, jejichž role finančního zdroje společnosti není zdaleka primární. Dosazením hodnot výnosů na místo tržeb bylo dosaženo zcela odlišných výsledků, které vyhlížely pro společnost pozitivněji.

Poslední z aplikovaných metod – analýza soustav ukazatelů – zachycuje rozklad *ROE*, a jeho ovlivňující činitele kvantifikované pomocí zvolené metody, a dále rozklad ukazatele celkové likvidity znázorněného pomocí aditivních vazeb. Zatímco by se mohlo zdát, že největší vliv na rentabilitu vlastního kapitálu měla finanční páka, protože její výsledné hodnoty byly ve sledovaných letech nejvyšší, opak je pravdou. Nejvíce byl vrcholový ukazatel ovlivněn ukazatelem obrátky aktiv v prvním dvouletém sledovaném období a v dalším období rentabilitou tržeb. Rozklad celkové likvidity jen potvrdil vliv peněžních prostředků ve společnosti prvenstvím podílu krátkodobého finančního majetku na krátkodobých závazcích.

5 ZÁVĚR

Teoreticko-metodickým uvedením do problematiky finanční analýzy a subjektů veřejného okolí bylo cíleno vyhodnocení finančního hospodaření subjektu podílejícího se na maximalizaci solidarity, když „jen solidární svět může být spravedlivý a žít v míru“³.

Výchozím krokem k pochopení určité problematiky je její teoretická studie. Tato bakalářská práce ve své druhé kapitole navazující na úvodní obeznámení se s náplní práce shrnuje a popisuje teorii z oblasti neziskových organizací a finanční analýzy. Zatímco neziskové organizace spadají do oblasti veřejného sektoru, finanční analýza představuje důležitou součást finančního řízení podniku s ohledem na posouzení jeho finanční situace, což je předmětem zejména sektoru soukromého. Vzájemně se tyto sektory nevylučují, nýbrž se doplňují, a o jejichž možné kombinaci svědčí i tato bakalářská práce aplikující finanční analýzu na subjekt samostatně nevýdělečný.

Představení vybrané společnosti byla věnována třetí kapitola, jejímž hlavním cílem bylo seznámení se s organizací Člověk v tísní, o.p.s. a jeho činnostmi. S ohledem na dlouholetou existenci organizace byla popsána její historie, dále současné aktivity a rozhodování o nich, což je podmíněno přísunem finančních zdrojů do společnosti prostřednictvím vlastních činností, ale zejména od externích subjektů.

Prostřednictvím reálných dat společnosti a teoretického základu se čtvrtá kapitola stala praktickou částí práce, ve které bylo pomocí zvolených metod finanční analýzy, zjištěny a vyhodnoceny závěry s přihlédnutím k právní formě společnosti. Aplikací horizontální a vertikální analýzy bylo možné sledovat vývoj veličin účetních výkazů ve sledovaných obdobích a dále jejich dílčí podíly vzhledem k souhrnným veličinám. Skutečnosti vysokých podílů oběžných aktiv a vlastních zdrojů přispěly k pozitivním výsledkům v oblasti finanční stability, nízké zadluženosti a vysoké likvidity. Již méně příznivých závěrů bylo docíleno v oblasti rentability dáno jejími nízkými hodnotami, ale nejhůře se společnost projevila ve své aktivitě vyvolané činitelem tržeb. Závěrem kapitoly byly kvantifikovány velikosti vlivů dílčích ukazatelů na ukazatel rentability vlastního kapitálu i ukazatele celkové likvidity a shrnuty všechny výsledky.

Příznačnějším zhodnocením by bylo posouzení Člověka v tísní ne z finančního hlediska, ale z hlediska lidského a to za celou dobu jeho dvacetileté existence, která pramení ze smysluplnosti jejich činností.

³ Citát Richarda von Weizsäckera, německého diplomata a politika.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

a) Odborná literatura

- [1] CLAYMAN, M. R., M. S. FRIDSON and G. H. TROUGHTON. *Corporate finance: a practical approach*. Hoboken: Wiley, 2008. 451 s. ISBN 978-0-470-19768-4.
- [2] DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 3. upr. vyd. Praha: EKOPRESS, 2010. 225 s. ISBN 978-80-86929-68-2.
- [3] DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 400 s. ISBN 978-80-7478-799-7.
- [4] GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. Vyd. 1. Praha: EKOPRESS, 2007. 381 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
- [5] HALÁSEK, Dušan. *Veřejná ekonomika*. 3. vyd. Dolní Životice: OPTYS, 2012. 96 s. ISBN 978-80-85819-80-9.
- [6] KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2005. 137 s. ISBN 80-7179-321-3.
- [7] RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 10. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. 247 s. ISBN 978-80-7263-538-2.
- [8] STEJSKAL, J., H. KUVÍKOVÁ a K. MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 172 s. ISBN 978-80-7357-973-9.
- [9] VALACH, Josef. *Finanční řízení podniku*. Vyd. 1. Praha: EKOPRESS, 1997. 247 s. ISBN 80-901991-6-x.

b) Článek v odborném časopise

- [10] ŠIMŮNEK, Petr a Jaroslav MAŠEK. Víc patosu by pomohlo. *FORBES*. 2016, 1, stránky 62-70. ISSN 1805-059x.

c) Elektronické dokumenty a ostatní

- [1] ČLOVĚK V TÍSNI. *Web Člověk v tísni o.p.s.* [Online] <https://www.clovekv tisni.cz/cs>.
- [2] Účetní závěrka za rok 2012

[3] Účetní závěrka za rok 2013

[4] Účetní závěrka za rok 2014

d) Právní předpisy

Vyhláška č. 325/2015 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které vedou jednoduché účetnictví

Vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 586/1991 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

SEZNAM ZKRATEK

ΣU_i	velikost absolutního ukazatele
A	celková aktiva
CK _{DL}	dlouhodobý cizí kapitál
CK _{KR}	krátkodobý cizí kapitál
ČNR	Česká národní rada
ČPK	čistý pracovní kapitál
DIČ	daňové identifikační číslo
DPH	daň z přidané hodnoty
EAT	čistý zisk, zisk po zdanění
EBIT	zisk před úroky a daněmi
EBT	zisk před zdaněním
HBO	Home Box Office
IBM	International Business Machines Corporation
KFM	krátkodobý finanční majetek
NNO	nevládní nevýdělečná organizace
NOZ	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
OA	oběžná aktiva
Obr.	Obrázek
OPS, o.p.s.	obecně prospěšná společnost
OSN	Organizace spojených národů
OZ 1964	zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
SA	stálá aktiva
t	běžný rok, sazba daně z příjmů
T	tržby
t-1	předchozí rok
Tab.	Tabulka
U_i	hodnota dílčího ukazatele
U_t	hodnota ukazatel
VK	vlastní kapitál
ZDPH	zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
ZOK	zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech
ZÚ	zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních přestavení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečné, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 6. května 2016

Beata Dudysová